အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အပြောင်းအလဲကာလများကြားရှိ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး

ကင်မ်ဂျိုလိမ်

မူဝါဒရေးရာဆွေးနွေးချက်စာတမ်းငယ်အမှတ် (၁၆)

The Asia Foundation
Improving Lives, Expanding Opportunities

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အပြောင်းအလဲကာလများကြားရှိ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး

ကင်မ်ဂျိုလိဖ်

မူဝါဒရေးရာဆွေးနွေးချက်စာတမ်းငယ်
အမှတ် (၁၆)

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၆

ယခုမူဝါဒရေးရာ ဆွေးနွေးချက်စာတမ်းငယ်သည် *အပစ်အခပ်ရပ်စဲရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အပြောင်းအလဲကာလများရှိ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး၊ ဒီဇင်ဘာလ၂၀၁၆၊* ကင်မ်ဂျိုလိဖ် တို့၏ မူရင်းသုတေသန စာစောင်အား အနှစ်ချုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မူရင်း သုတေသနစာစောင်ကို ဖော်ပြပါ ဝက်ဆိုက်ဒ်လင့်တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာနိုင်ပါသည်။ http://asiafoundation.org/publication/ceasefires-governance-development-burmese-version/

ရည်ညွှန်းကိုးကား - ကင်မ်ဂျိုလိဖ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၆၊ *အပစ်အခပ်ရပ်စဲရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အပြောင်းအလဲကာလများရှိ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး။ ရန်ကုန်၊* အာရှဖောင်ဒေးရှင်း

ယခုမူဝါဒရေးရာ ဆွေးနွေးချက်စာတမ်းငယ်နှင့် မူရင်း သုတေသနစာတမ်းကို ဗြိတန်နိုင်ငံ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန (DFID) နှင့် ဩစတြေးလျ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် ကုန်သွယ်မှုဌာန (DFAT) မှ ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ ပေးထားပါသည်။

တစ်။ ။ မိတ်ဆက်

ဤမူဝါဒရေးရာ ဆွေးနွေးချက်စာတမ်းငယ်တွင် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) နှင့် မြန်မာအစိုးရတို့အကြား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ၆၇ နှစ်ကြာ ပဋိပက္ခနှင့် ဆက်စပ်ပေါ်ပေါက်လာသော အုပ်ချုပ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုများ နှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုများက KNU အဓိကလှုပ်ရှားရာ ဒေသဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်း ကျေးလက်ဒေသများရှိ အုပ်ချုပ်ရေးအနေအထားများကို မည်သို့ ပြောင်းလဲစေခဲ့ကြောင်းကို ဆန်းစစ်ထားပါသည်။ ၎င်းပြောင်းလဲတိုးတက်မှုများက ယခင်စစ်တပ်သာရှိခဲ့သည့် ပြည်နယ်၏ နယ်မြေပိုင်နက်များတွင် အစိုးရမှပါ အုပ်ချုပ်ရေး ဝင်ရောက်ချဲ့ထွင်နိုင်အောင် အခြေအနေများပေးခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် KNU သည်လည်း ဩဇာအာဏာသက်ရောက်မှု ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲမှုများဖြစ်ပေါ်နေသော ဒေသများရှိ လူထုနှင့် ပိုမို လွတ်လပ်စွာ ဆက်ဆံနိုင်ခွင့် ရလာခဲ့သည်။ ထိုအချင်းအရာက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုနှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုပုံစံအသစ်များ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည့် အပြင် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပေါ်စေမည့် အကြောင်းအရာအသစ်များလည်း ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့သည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် KNU သည်လအစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှု လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီး ထိုအချိန်မှစကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ပေါင်းစုံပါဝင်သော ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အဓိကကျသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။ လက်ရှိအစိုးရသစ်သည် KNUအပါအဝင်အခြားတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း များ အစဉ်အမြဲတောင့်တခဲ့သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသော အစိုးရတစ်ရပ်ထူထောင်ရေးကို ရှေးရှုကာ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဦးစီးဖော်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ သို့သော် တပ်မတော်သည် စစ်မက်ရေးရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများကို သိသိသာသာပိုင်ဆိုင်ထားဆဲဖြစ်ပြီး ကြီးမားသော နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် အတိုက်အခံပြုလုပ်နေဆဲဖြစ်သည်။

KNU သည် အစိုးရမှ အုပ်ချုပ်ရေးအစီအစဉ်များ မဖော်ဆောင်နိုင်သေးသည့် ဒေသများတွင် နက်ရှိုင်းစွာ အမြစ်တွယ်နေသည့် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ဤစာတမ်းငယ်က ပြသထားသည်။ သို့သော် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ထိရောက်သော အုပ်ချုပ်ရေးဖော်ဆောင်ရာ၌ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရပ်သားတစ်ပိုင်း နိုင်ငံရေးအခြေအနေသစ်က ယခင်အစိုးရများထက် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိပုံပေါ်နေသည်။ ထိုအချင်းအရာက KNU အဓိကကျမှုကို စိန်ခေါ်လျက်ရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ KNU သို့မဟုတ် ၎င်း၏ ကျယ်ပြန့်သော လှုပ်ရှားမှုသည် အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် ပုံစံဖြစ်စေ၊ ပဋိပက္ခအနေအထားဖြင့်ဖြစ်စေ တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်းဖြင့် လာမည့် ဆယ်စုနှစ်များအထိ ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဆိုသည့် အချက်ကိုမူ ငြင်းမရပေ။ ထို့ကြောင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုများကို အဆုံးသတ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးကို အထောက်အကူပြုသော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်များ ဖော်ဆောင်ရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ထိုသို့ ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်မှာမူ KNU အတွက် တရားဝင်အုပ်ချုပ်ရေးအခန်းကဏ္ဍ သတ်မှတ်ပေးနိုင်မှုနှင့် ၎င်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် အဖွဲ့အစည်းအသစ်များ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်မှုအပေါ်တို့တွင် မူတည်နေသည်။ သို့မှသာလျှင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်မှု သဘောတရားအပေါ် မှီတည်နေခြင်းမှ ရေရှည်တည်တံ့သည့် ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အခန်းကဏ္ဍပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် KNU အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုအသွင်ယူရန် လိုအပ်နိုင်ပြီး ကရင်ခေါင်းဆောင်များအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေးကဏ္ဍများ၌ တန်းတူအခွင့်အရေးများရရှိနိုင်မည့် သိသာသော ဖက်ဒရယ်ဆန်သည့် ပြောင်းလဲမှုများနှင့် အာမခံချက်များ ရှိမှသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း လုပ်ကောင်းလုပ်ပေလိမ့်မည်။ လတ်တလောအနေဖြင့် KNU ၏ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသည် စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ များပြားလာသည့် အနေအထားတွင်သာ တန့်မနေပဲ ပြည့်စုံသော နိုင်ငံရေးသဘောတူညီချက်သို့ ဦးတည်သွားရန် အရေးကြီးသည်။

နှစ်။ ။ နောက်ခံအခြင်းအကျင်းနှင့် အရေးပါသော ယူဆချက်များ

ကရင်လူမျိုးများ - ကရင်လူမျိုးသည် ဗမာနှင့် ရှမ်းပြီးလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တတိယအကြီးဆုံး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုဖြစ်ပြီး လူဦးရေ သုံးသန်းနှင့် ခုနစ်သန်းကြား ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်း အထူးသဖြင့် အရှေ့တောင်ပိုင်းနှင့်ဧရာဝတီ၊ပဲခူးနှင့်ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးများတွင် ဖြန့်ကျက်နေထိုင်ကြသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင်လည်း ကရင်လူမျိုး ထောင်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်သည်။ အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ပြီး ၂၀% ခန့်မှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာ ကိုးကွယ်ကာ အရေအတွက်အတိအကျမသိရသော ပမာဏမှာ ရိုးရာဓလေ့ဆိုင်ရာ ကိုးကွယ်သူများဖြစ်သည်။ သို့သော် "ကရင်" ဟူသည့် အသုံးအနှုန်းသည် အချိန်နှင့်အမျှပြောင်းလဲလာသည့် ဆက်စပ်နီးနွယ်နေသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများကို ပေါင်းကာ ခေါ်ဆိုရည်ညွှန်းသည့်အတွက် အထက်ပါကိန်းဂဏန်းများသည် အဆိုပြုရုံသက်သက်မျှသာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်များကတည်းက ကရင်အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုများကို အုပ်စုခွဲ ၁၀ ခု ၁၅ ခုအပြင် အဓိကလူမျိုးစု နှစ်ခုဖြစ်သည့် စကောကရင် နှင့် ပိုးကရင် တို့က ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ကိုလိုနီခေတ်နှင့် ကိုလိုနီခေတ်အလွန် ကာလများတွင် အခြားတိုင်းရင်းသားအုပ်စုများ အနက်မှပအိုဝ်၊ကယန်းနှင့်ကယားတို့ကိုကရင်လူမျိုးအနွယ်ဝင်များဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်စပ်နီးနွယ်နေသော်လည်း သပ်သပ်စီအသိအမှတ်ပြုခံရသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။[၁]

KNU ၏ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ် - KNU သည် မြန်မာနိုင်ငံကို "နိုင်ငံသားအားလုံး တန်းတူညီမျှမှုရှိရန် အာမခံချက်ပေးနိုင်သော"[၂] ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတစ်ရပ် ဖြစ်လာစေလိုပြီး ကရင်လူမျိုးများအတွက် ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ်ဖန်တီးခွင့် ပေးစေလိုသည်။ KNU အတွက် အဓိကနာကျည်းချက်တစ်ခုမှာ နိုင်ငံကို ဗမာလူမျိုးစု၊ အထူးသဖြင့် ဗမာစစ်ခေါင်းဆောင်များက ချုပ်ကိုင်ထားသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ အစပိုင်းတွင် KNU သည် မြန်မာနိုင်ငံမှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် တောင်းဆိုခဲ့ပြီး ၁၉၇၀ ခုနှစ်များ နောက်ပိုင်းမှသာ ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ပြောင်းလဲတောင်းဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ရေးသားဖော်ပြမှုများရှိသည်။ အဆိုပါ ထင်မြင်ရေးသားချက်မှာ မှားယွင်းနေသည်။ KNU သည် ကရင်ပြည်နယ် အလုံးစုံအာဏာရရှိရေးအတွက် အလေးထားခဲ့သော်လည်း ပြည်ထောင်စုအောက်တွင် သီးခြားပြည်နယ်များအကြား အာဏာခွဲဝေမှုကို အစဉ်အဆက်အားပေးခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။

KNU သည် ၁၉၉၀ ခုနှစ်များကတည်းက NLD နှင့် ၎င်းတို့၏ ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုကို အစဉ်အဆက်ထောက်ခံကြောင်း ထုတ်ဖော်ခဲ့သည့်အပြင် တပ်မတော်ကကျူးလွန်ခဲ့သော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို တုံ့ပြန်သောအားဖြင့် လူ့အခွင့်အရေး အခြေခံသဘောတရားများကို အဓိကကျသော နိုင်ငံရေးတောင်းဆိုချက်များအဖြစ် အသားပေးတောင်းဆိုခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အထိ အစည်းအရုံး၏ နိုင်ငံရေးတောင်းဆိုချက်မှာ အာဏာရှင်စနစ်မှ ဒီမိုကရက်တစ် အစိုးရသစ်တစ်ရပ်သို့ ပြောင်းလဲထူထောင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့အနေဖြင့် NLD၊တပ်မတော်နှင့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအကြား သုံးပွင့်ဆိုင်ဆွေးနွေးပွဲများကို ထောက်ခံသွားမည်ဟုလည်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ KNU သည် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲသို့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ဝင်ရောက်လာခဲ့ပြီးကတည်းက ဘက်ပေါင်းစုံသဘောတူသော နိုင်ငံအဝှမ်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများကို ဦးစွာဆောင်ရွက်ရန် တပ်မတော်အားတိုက်တွန်းခဲ့သည်။တစ်နည်းဆိုရလျှင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအား အဆက်မပြတ် ထိုးစစ်ဆင်နေမှုကို ရပ်ဆိုင်းရန် တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအား အုပ်စုတစ်ခုသတ်မှတ်ကာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုပြုလုပ်ရန် တပ်မတော်က သဘောတူခဲ့သဖြင့် တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှု (NCA) ဖော်ဆောင်နိုင်မည့် အပေးအယူ သဘောတူညီချက်တစ်ခု ရရှိလာခဲ့ သည်။

အစိုးရ၊ အခြားတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် KNU အကြားရှိ မဟာဗျူဟာမြောက်အနေအထားသည် လတ်တလောနှစ်များအတွင်း များစွာပြောင်းလဲသွားခဲ့သည်။ အခြားအဖွဲ့များသည် နှစ်ကာလအတန်ကြာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု သဘောတူညီချက် ရယူခဲ့သော်လည်း KNU နှင့် အောင်မြင်သော အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု သဘောတူညီချက် မရှိခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံတော်၏ သက်တမ်းအရှည်ကြာဆုံး ရန်သူအဖြစ် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ သတ်မှတ်ခံခဲ့ရသည်။ ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ထောက်ခံသော မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းက EAO များနှင့် ပဋိပက္ခ ပြန်လည်ဖြစ်ပွားသောအခါတွင်မူ အခြေအနေများ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ KNU သည် နိုင်ငံတော်နှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အရှိဆုံးသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အမှန်တကယ်လိုက်နာရန် ကတိကဝတ်ပြုမှု မရှိသော်လည်း ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ထူထောင်ရန်နှင့် ဝေဖန်သူများကပင် လက်ခံရသော "စစ်မက်ဖြစ်ပွားရာဒေသများရှိ လူနည်းစု ရပ်ရွာလူထုများအတွက် အရေးပါသည့် ကိစ္စအားလုံးကို အကျဉ်းချုံး" ဖော်ပြထားသည့် NCA စာချုပ်ကို ရေးဆွဲရန် ၂၀၁၅ ခုနှစ်

---

[၁] ကရင်မျိုးနွယ်စုခွဲအများစုတွင် နှစ်ဖက်နားမလည်နိုင်သော ဘာသာစကားများရှိကြသော်လည်း ရိုးရာဓလေ့၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူ့အသိုက်အဝန်းဆက်ဆံမှု သမိုင်းများမှတဆင့် စပ်ဆက်နေကြခြင်းဖြစ်ပြီး မတူကွဲပြားမှုကြားမှ ပေါင်းစည်းသည့် အနေအထားမျိုးဖြစ်သည်။ Ardeth Maung Thawnghmung, The Karen Revolution in Burma: Diverse Voices, Uncertain Ends (Washington: East West Center, 2007); Ardeth Maung Thawnghmung, The "Other" Karen in Myanmar: Ethnic Minorities and the Struggle without Arms (New York: Lexington Books, 2012); Ashley South, "Karen Nationalist Communities: The 'Problem' of Diversity," Journal of Contemporary Southeast Asia 29, no. 1 (April 2007): 55-76; Ashley South, Burma's Longest War – Anatomy of the Karen Conflict (Amsterdam: Transnational Institute, 2011), available at: https://www.tni.org/en/briefing/burmas-longest-war-anatomy-karen-conflict တို့ကိုကြည့်ပါ။

[၂] ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် KNU ဗဟိုအဖွဲ့ချုပ်မှထုတ်ပြန်သည့် သဘောထားစာတမ်း ကိုကြည့်ပါ။ http://www.knuhq.org/wp-content/uploads/2014/10/2013-Aug-The-KNU-and-the-Peace-Process.pdf

မတ်လတွင် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။[၃] KNU သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် NCA တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ ရှစ်ဖွဲ့တွင် တစ်ဖွဲ့အပါအဝင်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး အခြားကျန်ရှိသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှာမူ ပါဝင်ခွင့်ရရှိရန် ပိတ်ပင်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် အခြားအဖွဲ့များပါဝင်ခွင့်မရရှိသည့်အတွက် သပိတ်မှောက်ကာ လက်မှတ်ရေးထိုးမှု မပြုခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

တပ်မတော်၏ ဖြတ်လေးဖြတ်မဟာဗျူဟာ - ၁၉၆၀ နှစ်များ အလယ်ပိုင်းက တိုင်းပြည်တွင်း ပထမဆုံးအာဏာသိမ်းမှုအပြီးတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝင်းက "ဖြတ်လေးဖြတ်" မဟာဗျူဟာ[၄] ကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းဗျူဟာသည် လူထုထံက အထောက်အပံ့များကို ဖြတ်တောက်ရန် ဗြိတိသျှတို့အသုံးပြုခဲ့သော နည်းလမ်းများပေါ်တွင် အခြေခံထားခြင်းဖြစ်သည်။ မဟာဗျူဟာသည် ကနဦးပိုင်းတွင် ဒေသခံပြည်သူလူထုက EAO များအပေါ် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ထောက်ခံအားပေးမှုများ မရှိအောင် ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ရက်စက်သည့် စနစ်တကျ မြေလှန်ချေမှုန်းသော နည်းလမ်းကို အသုံးပြုလာခဲ့သည်။ ထိုနည်းလမ်းဖြင့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများကို ထိန်းချုပ်ရလွယ်ကူစေရန် တပ်မတော်စစ်စခန်းများနှင့်နီးသော ဒေသများသို့ အတင်းအကြပ်ပြောင်းရွှေ့စေခဲ့သည်။ တပ်မတော်သည် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ အားကောင်းသောနေရာများကို "အမဲရောင်နယ်မြေများ" အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး၊ အစိုးရ၏ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိသော နယ်မြေများကိုမူ "အဖြူရောင်နယ်မြေများ"အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ၊ EAO ရော အစိုးရပါ ထိန်းချုပ်မှု ရောနှောနေသော နေရာများကို "အညိုရောင်နယ်မြေများ" အဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အမဲရောင်နယ်မြေတွင် နေထိုင်သော လူထုများကို အဖြူရောင်နယ်မြေများသို့ ပြောင်းရွှေ့ရန်အမိန့်ထုတ်ခဲ့ပြီး ပြောင်းရွှေ့ရန်ငြင်းဆန်သူများကို ရန်သူများကဲ့သို့ ဆက်ဆံခဲ့သည်။ တပ်မတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ဒေသများ၌ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များခန့်တွင် ဖြတ်လေးဖြတ် လုပ်ငန်းများကိုပုံမှန်လုပ်ဆောင်လာခဲ့ပြီး၎င်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ထိခိုက်မှုအကျိုးဆက်များကို ယနေ့ထိတိုင် ခံစားနေရဆဲဖြစ်သည်။[၅]

KNU ၏ အုပ်ချုပ်ရေး - KNU ၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တွင် အခြားလုပ်ငန်းများအပြင် တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားသည့် အခွန်များ ကောက်ခံခြင်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ဖြင့် အခြေခံတရားစီရင်မှုစနစ်ပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ကြပ်မတ်ခြင်း နှင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ ထုတ်ပေးခြင်း၊ သစ်တောနှင့် အခြားမြေအမျိုးအစားများကို ကြပ်မတ်စီမံခြင်း၊ ပညာရေးနှင့်အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတို့အပါအဝင် အခြေခံလူမှုဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ KNU သည် မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်း ကျေးလက်ဒေသတလျှောက်တွင် ပြန့်ကျဲနေထိုင်ကြသော အနည်းဆုံး ခန့်မှန်းခြေ လူဦးရေ ၈၀၀,၀၀၀ ခန့်အပေါ် ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိသည်။[၆] ထိုလူဦးရေထဲမှ ခန့်မှန်းခြေ ၂၅၀,၀၀၀ မှ ၃၅၀,၀၀၀ ခန့်သည် KNU ၏အဓိကချုပ်ကိုင်မှုအောက်တွင် တည်ရှိသော်လည်း အစိုးရအပါအဝင်အခြားအာဏာပိုင်များနှင့်လည်း ဆက်ဆံမှုရှိသည်။ KNU ၏ သီးသန့်အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် တည်ရှိပြီး အစိုးရ၊ အခြားအာဏာပိုင်များနှင့် ထိတွေ့မှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည့် လူဦးရေ ၁၀၀,၀၀၀ ခန့်ရှိနိုင်သည်။[၇] KNU ၏ အဓိကလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဖြစ်သော ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်သည် ပြောက်ကျားစနစ်ဖြင့် ပိုင်နက်နယ်မြေများကို ကာကွယ်ရန် အဓိကရည်ရွယ်ကာ လက်နက်တပ်ဆင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အခြားကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ၎င်းတို့နှင့်ဆက်ဆံရေး - သမိုင်းတလျှောက်တွင် KNU သည် အကွဲအပြဲများနှင့် မကြာခဏ တွေ့ကြုံခဲ့ရသော်လည်း ၁၉၇၀ နှစ်များအလယ်ပိုင်းနှင့် ၁၉၈၀ နှစ်များ အလယ်ပိုင်းတွင် စည်းလုံးမှုရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ၁၉၉၄ နှင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်အကြားတွင် အဖွဲ့များသည် KNU ထံမှ မကြာခဏ ခွဲထွက်သွားပြီး အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး လက်မှတ်ရေးထိုးသွားကြပြီး အချို့အုပ်စုများသည် နောက်ပိုင်းတွင် KNU အား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်လာကြသည်။ ထိုအဖွဲ့များကို တစ်ဖက်စာမျက်နှာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ထိုအထဲမှ အထင်ရှားဆုံးမှာ KNU မှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တပ်မှူးများက ထူထောင်ထားသည့် တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာကရင်အမျိုးသား တပ်မတော်ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှစတင်ကာ အကြိမ်ကြိမ်ခွဲထွက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

---

[၃] Maung Zarni and Saw Kapi, "Democratic Voice of Burma: Divisive ceasefire won't bring peace," BurmaNet News, September 8, 2015, available at: http://www.burmanet.org/news/2015/09/08/democratic-voice-of-burma-opinion-divisive-ceasefire-wont-bring-peace-maung-zarni-and-saw-kapi/.

[၄] 'ဖြတ်လေးဖြတ်' ဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် EAO များကို ပြည်သူလူထုမှပေးသော အထောက်အပံ့အမျိုးအစားလေးမျိုးကို ဖြတ်တောက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည် (အစားအသောက်၊ ရန်ပုံငွေ၊ အရင်းအမြစ်များ၊ တပ်သားစုဆောင်းရေး၊ ခုံလုံ့စရာ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်တောက်သည်ဟု အချို့လေ့လာသူများကဆိုသည်)။ အချို့ကမူ မဟာဗျူဟာသည် လူထုက EAO များကို ကျောခိုင်းပြီး EAO ခေါင်းဆောင်များ၏ ဦးခေါင်းများဖြတ်သည့်အထိ အဆင့်လေးဆင့်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်ဆို ကြသည်။ Maung Aung Myoe (2009), pp. 25-26; Smith (1999), pp. 258-262; Selth (2001), pp. 91-92, p. 99, pp. 163-164; South (2008), p. 34, pp. 86-87 တို့ကို ကြည့်ပါ။

[၅] ရာထောင်ချီသော ကရင်လူထုများသည် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းရှိ KNUနှင့် နိုင်ငံတကာမိတ်ဘက်များ ထူထောင်ထားသော စစ်ဘေးရှောင်စခန်းများသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အခြားရာထောင်ပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများမှာ တပ်မတော်မှ ထူထောင်ထားသော ရွှေ့ပြောင်းစခန်းများ သို့မဟုတ် KNU ပိုင်နက်များအတွင်းသို့ နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည်။

[၆] သန်းခေါင်စာရင်းစစ်တမ်းများအရ KNU လှုပ်ရှားမှုအများဆုံးဖြစ်သော မြို့နယ် ၂၁ ခုနှင့် မြို့နယ်ခွဲ ၁၁ တို့တွင် လူဦးရေ စုစုပေါင်း ၂.၃ သန်းရှိပြီး ဖော်ပြပါခန့်မှန်းခြေကို ထိုအချက်အလက်များပေါ် မူတည်ကာ တွက်ချက်ရရှိလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

[၇] KNU လှုပ်ရှားမှုအများဆုံးဖြစ်သော မြို့နယ် ၂၁ ခုနှင့် မြို့နယ်ခွဲ ၁၁ ခုရှိ လူဦးရေကို အခြေပြုပြီး ထိုကိန်းဂဏန်းများကို တွက်ချက်ထားပါသည်။ ရှေ့မှတ်ချက်တွင်ကြည့်ပါ။

အုပ်စု	KNU နှင့် ဆက်ဆံရေး	အစိုးရ နှင့် ဆက်ဆံရေး	လှုပ်ရှားရာဒေသ
တပ်မတော်နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့များ (BGFs) #၁၀၁၁-၁၀၂၂ (၁၉၉၄ နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်ကြား တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသား တပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်း)	အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုအပေါ် မူတည်	တပ်မတော်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်	ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ဘားအံခရိုင်၊ မူတရောခရိုင်တောင်ပိုင်း
ကလိုဟ့်ထူးဘောကရင်အဖွဲ့/တိုးတက်သော ဒီမိုကရက်တစ်ကရင်အကျိုးပြု တပ်မတော် (KKO/DKBA) (၁၉၉၄ နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်ကြား တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသားတပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်း)	မဟာမိတ်	အပစ်အခတ်ရပ်စဲ၊ တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်	ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ဘားအံခရိုင်
ယခု တိုးတက်သော ကရင်ဗုဒ္ဓဘာသာ တပ်မတော် အမည်ကို အသုံးပြုနေသော ကျော်ထက်/စန်းအောင်/ပိုဘီးအုပ်စု၊ (၁၉၉၄ နှင့် ၂၀၁၀ ကြား မူရင်းတိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင် အမျိုးသားတပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်း)	အားပျော့သောမဟာမိတ်၊ သို့သော် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ယုံကြည်မှုရှိ	ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားလျက်ရှိ	ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ဘားအံခရိုင်၊ မူတရောခရိုင်တောင်ပိုင်း
ကရင်ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ (KPC)	မဟာမိတ်	အပစ်အခတ်ရပ်စဲ	ဘားအံခရိုင်
တပ်မတော် BGF အမှတ် ၁၀၂၃	အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုအပေါ် မူတည်	တပ်မတော်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်	ဒူးပလာယာခရိုင်
သံတောင် "ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့များ" / ပြည်သူ့စစ်	အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုအပေါ် မူတည်	တပ်မတော်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက် လျော့ရဲစွာတည်ရှိ	တော်ဦးခရိုင်

သုံး။ ။ KNU ၏ သမိုင်းအကျဉ်း

ကိုလိုနီခေတ်အတွင်းတွင် ကရင်လူမျိုးများသည် မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအနှံ့အပြားတွင် ပြန့်ကျဲနေထိုင်ကြသဖြင့် ကွဲပြားသော အုပ်ချုပ်ပုံစံအမျိုးမျိုးအောက်တွင်ကျရောက်ခဲ့ကြသည်။ ကရင်လူမျိုးအများစုသည် ဗြိတိသျှတို့က အစပိုင်းတွင် Burma Proper နောက်ပိုင်းတွင် Ministerial Burma ဟုခေါ်ခဲ့ကြသော ပြည်မတွင် ဗမာနှင့် အခြားလူမျိုးအုပ်စုများနှင့် ထွေးယောယှက်တင် နေထိုင်ကြသည်။ ဗြိတိသျှတို့သည် ထိုဒေသများမှ ရှိရင်းစွဲ ရိုးရာအုပ်ချုပ်မှုစနစ်များကို ဖယ်ရှားပြီး အစိုးရစနစ်သစ်တစ်ခုနှင့် အစားထိုးခဲ့သည်။ ထိုစနစ်သစ်၏ စစ်ရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးရာထူးအတော်များများတွင် ကရင်လူမျိုးများအား ခန့်ထားရန် ပိုမိုအလေးသာခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်အတောအတွင်း၌ ဗမာလူမျိုးများသည် ဖယ်ထုတ်ခံခဲ့ကြရပြီး တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကရင်အင်အားစုများ၏ ပြင်းထန်စွာ ဖိနှိပ်မှုများကိုလည်း ခံခဲ့ရသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ယနေ့ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်းနှင့် ကယားပြည်နယ် တို့အပါအဝင် တောတောင်ထူထပ်သော ဒေသအတော်များများကို "တောင်တန်းဒေသများ" ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် ကရင်နယ်မြေတစ်ခုဖြစ်ပြီး ယနေ့ KNU မူးတာရောခရိုင်(အစိုးရအခေါ် ဖာပွန်မြို့နယ်) ဖြစ်သော သံလွင်ခရိုင်နှင့် အနီးအနားတဝိုက်ဒေသများလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုဒေသသည် ကိုလိုနီအစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်ရေးချက်မဖြစ်သော ရန်ကုန်နှင့် ဆက်စပ်မှုမရှိသလောက်ဖြစ်ပြီး အလုံးစုံနီးပါးရှိသော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ရခဲ့သလို KNU ၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင်သာ အမြဲတမ်းနီးပါးရှိခဲ့သည်။

KNU ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်း - KNU ၏ အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုများသည် ၁၈၈၀ ပြည့်နှစ်များကတည်းက စတင်ခဲ့ပြီး ပညာတတ်ခရစ်ယာန်ကရင်များဦးဆောင်သည့် နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သောကရင်အမျိုးသားအသင်း(KNA)ကိုလည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ KNU ကို KIA အပါအဝင် ကရင် လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အချုပ်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အစည်းအရုံးကို ကျော်ကြားသော နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသူများ၊ ရှေ့နေများနှင့် ပညာရှင်များက ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ကရင်လူမျိုးများ နေထိုင်သော ဒေသများမှ ထောက်ခံမှု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရရှိခဲ့သည်။ KNU နှင့် ၎င်းအရိုက်အရာကို ဆက်ခံသူများက လွတ်လပ်သော ကရင်ပြည်နယ်ဖြစ်အောင် ရည်မှန်းတောင်းဆိုမှုများ ရှိသည်။ ၎င်းအခြေအနေကို ကရင်လူမျိုးအများအပြားနေထိုင်သော ဗမာဗဟိုအုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ကိုယ်စားလှယ်များ ထားရှိနိုင်သည့် ဖက်ဒရယ်ပေါင်းစည်းမှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ရည်မှန်းတောင်းဆိုခဲ့ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗြိတိသျှအစိုးရတို့အကြား မြန်မာနိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေးပေးရန် သဘောတူညီကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည့် အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်ကို တုံ့ပြန်ရန် KNU ကိုထူထောင်ခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တလျှောက်လုံးနီးပါးတွင် ဆန့်ကျင်ဘက်နှစ်ခုမှ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သဖြင့် ကရင်နှင့် ဗမာခေါင်းဆောင်များအကြား တင်းမာမှုများ အလွန်မြင့်မားခဲ့သည်။ အောင်ဆန်းသည် ၎င်း၏ အစိုးရအဖွဲ့တွင် ကရင်အမျိုးသားနှစ်ဦးကို ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခဲ့သော်လည်း ၎င်းတို့ နှစ်ဦးစလုံးကို အဆိုပါ သဘောတူညီမှုအစည်းအဝေးသို့ ဖိတ်ကြားခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ ကရင်ခေါင်းဆောင်များသည် ဗမာကြီးစိုးသော မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးတွင် ၎င်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍများ ဖိနှိပ်ခံရမည်ကို တစစ စိုးရိမ်လာခဲ့သည်။ ထိုသဘောတူညီမှုတွင် ကရင်နှင့်ပတ်သက်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးအစီအမံ သတ်သတ်မှတ်မှတ် ရည်ညွှန်းဆွေးနွေးခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဆုံးဖြတ်ရန် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်တစ်ရပ် ထူထောင်ရန်ကိုသာ ရည်ညွှန်းဆွေးနွေးခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကရင်စစ်ခေါင်းဆောင်များသည် အမျိုးသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ၏ ထိပ်ပိုင်းတွင် ဆက်လက်တည်ရှိခဲ့ပြီး သီးသန့်တည်ရှိသော "ကရင်ရိုင်ဖယ်တပ်ရင်း"အဖြစ် ရှိနေခဲ့သည်။

KNU ၏ ပထမအကြိမ်ကြေညာချက် (ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၄၇) တွင် ကိုယ်ပိုင်အချုပ်အခြာအာဏာရှိသော (မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ပိုင်းဒေသအများစု လွှမ်းခြုံပါဝင်သည့်)[၈] ကရင်ပြည်နယ် နှင့် ရန်ကုန်ရှိ ဥပဒေပြုရေး၊ တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ကဏ္ဍများတွင် ကရင်လူမျိုးပါဝင်မှုအချိုးအစားကို မြှင့်တင်ပေးရေးတို့ကို တောင်းဆိုခဲ့သည်။ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်က ထိုတောင်းဆိုချက်များကို လျစ်လျူရှုခဲ့သဖြင့် KNU က သပိတ်မှောက်ခဲ့ပြီး စောဘဦးကြီး သည်လည်း ၎င်း၏ အစိုးရအဖွဲ့ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ KNU သည် ကရင်အမျိုးသားကာကွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်း (Karen National Defense Organization – KNDO) ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး အဖွဲ့ဝင်များကို နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းချထားခဲ့သည်။ KNU ၏ ဒုတိယကြေညာချက် (၁၉၄၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ)သည် ပိုမိုရည်မှန်းချက် ကြီးမားလာခဲ့သည်။ ၎င်းကြေညာချက်တွင် "လွတ်လပ်သော ကရင်ပြည်နယ်" တွင် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ အများစုနှင့် ပဲခူးတိုင်း (အကြမ်းဖျဉ်းအားဖြင့် ယနေ့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး) ၏ အစိတ်အပိုင်းအချို့ ပါဝင်သင့်ကြောင်းနှင့် ထိုကိစ္စအား ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအထိ တင်သွင်းရန် ဖော်ပြခဲ့သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ၎င်းကရင်ပြည်နယ်သည် "မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကိုယ်ပိုင် အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် ပြည်နယ်များ (Autonomous National States of Burma)"[၉] ဟုခေါ်သော ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းမှုတစ်ခုအောက်တွင်ရှိရန် မျှော်မှန်းထားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

---

[၈] Mahn Robert Ba Zan (2008), 95 တွင်ဖော်ပြထားသည့် ဗြိတိသျှအစိုးရထံသို့ ကြေးနန်းစာအဖြစ်ပေးပို့ခဲ့သော KNU ၏ ပထမကြေညာချက်ကို ကြည့်ပါ။ Mahn Robert Ba Zan, *Mahn Ba Zan and the Karen Revolution* (n.p., 2008), 95. *Karen National Union (K.N.U.) Bulletin*, no. 10, March 1987 ကို http://www.ibiblio.org/obl/docs3/KNUBulletin010-LR.pdf တွင်ကြည့်ပါ။ KNU သည် ယခု ကယားပြည်နယ် မပါဝင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းတစ်ခုလုံးဖြစ်သော ယခင်တနင်္သာရီတိုင်း နယ်နိမိတ်တစ်ခုလုံးကို ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းသို့ သွတ်သွင်းလိုခဲ့သည်။

[၉] Smith , Insurgency and the Politics of Ethnicity, 87.

စစ်ပွဲစတင်ခြင်း (၁၉၄၈-၁၉၄၉) - နှစ်ဘက်လုံးမှ အလျော့ပေးညှိနှိုင်းခြင်းများ မရှိခဲ့သဖြင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် စစ်ပွဲဖြစ်ပွားရန် ဆိုင်းပြင်းလျက်ရှိခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့စွန်ရှိ အင်းစိန်တွင် KNDO အဖွဲ့များ အဝိုင်းခံရပြီး KNDO နှင့် ခွဲထွက်ကရင်ရိုင်ဖယ်အဖွဲ့များက အောက်မြန်မာနိုင်ငံ မြို့အချို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သဖြင့် ဇန်နဝါရီလတွင် ပဋိပက္ခ အပြင်းအထန်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။[၁၀] ထိုအဖြစ်အပျက်များကြောင့် တပ်မတော်ရှိ ကရင်အမျိုးသား အကြီးအမှူးများကို ထိပ်တန်းရာထူးများမှ ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့ပြီး ဇန်နဝါရီလတွင် ခွဲထွက်မှုများ၊ ကွန်မြူနစ် နှင့် တိုင်းရင်းသားရေးလက်နက်ကိုင်လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းအား (ယခင်အရွယ်အစား၏ ထက်ဝက်ထက် သေးငယ်သည့်) ကျန်ရှိသည့် တပ်သား ၂၀၀၀ ကျော်ကို အုပ်ချုပ်မည့် စစ်သေနာပတိအဖြစ် ကြေညာခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်များတွင် ဗမာအမျိုးသားများကို တပ်သားများအဖြစ်စုဆောင်းခြင်းများ အကြီးအကျယ်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ယင်းမှာ ယနေ့ခေတ်တပ်မတော်၏ အစပင်ဖြစ်သည်။ KNU သည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် လွတ်လပ်သောကရင်ပြည်နယ်အဖြစ် ကြေညာခဲ့ပြီး တောင်ငူကို မြို့တော်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ KNU တို့သည် ၎င်းနှစ် မေလတွင် အင်းစိန်မှ တိုက်ထုတ်ခံခဲ့ရသည်။ ဇွန်လတွင် ဝန်ကြီးချုပ် စောဘဦးကြီး ဦးဆောင်သည့် လွတ်လပ်သောကော်သူးလေ အဖြစ် ကြေညာခဲ့သည်။

၁၉၅၀ - ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များ - ၁၉၅၀ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် လှိုင်းဘွဲ့မြို့အနီး၌ တပ်မတော်မှ ခြုံခိုတိုက်ခိုက်သောကြောင့် စောဘဦးကြီး ကျဆုံးသွားခဲ့သည်။ ၎င်းမကျဆုံးမီ ယင်းနှစ်၏ ဇူလိုင်လတွင် KNU ညီလာခံကို နောက်ဆုံးအနေဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး လက်နက်ချစကား အလျှဉ်းမပြောရ၊ ကရင်ပြည်ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း ပြီးပြည့်စုံစေရမည်၊ ကရင့်လက်နက် ကရင့်လက်ထဲတွင်ရှိရမည်၊ ကရင့်ကံကြမ္မာ ကရင်ဖန်တီးမည် စသည့် အခြေခံမူလေးချက်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ အစိုးရသည် ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ကရင်ပြည်နယ်ကို သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကရင်လူမျိုး စုစုပေါင်း၏ လေးပုံတစ်ပုံခန့် နေထိုင်သော ဧရိယာအကျယ်အဝန်းကို ပြည်နယ် နယ်နိမိတ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။[၁၁] ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် KNU ကို အဖွဲ့ခွဲသုံးခုဖြင့် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် ပဲခူးရိုးမရှိအဖွဲ့များသည် လက်ဝဲဘက်သို့ ယိမ်းသွားခဲ့ပြီး ကွန်မြူနစ်သောင်းကျန်းသူများနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းရှိ ကရင်တပ်ဖွဲ့များက လက်ယာဘက်သို့ယိမ်းသွားခဲ့ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းရှိ ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်သော အဖွဲ့များနှင့် အဆက်အသွယ်များ ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။

“ဖက်ဒရယ်လှုပ်ရှားမှု”နှင့် ဗဟိုအစိုးရတို့အကြား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ

ပြုလုပ်နေစဉ်အချိန်အတွင်း ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက အာဏာသိမ်းယူခဲ့ပြီး တိုင်းပြည်ပြိုကွဲတော့မည့် အခြေအနေများကြောင့် ထိုသို့အာဏာသိမ်းယူရခြင်းဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းပြီး မကြာမီတွင် KRC ခေါင်းဆောင် ဟန်တာသာမွှေး လက်နက်ချခဲ့သဖြင့်[၁၂] ဘိုမြသည် အရှေ့ပိုင်းဒေသ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။[၁၃] ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသည် ပို့ကုန်နှင့် သွင်းကုန်များ အပေါ်တွင် အခွန်ကောက်ခံသည့် ဆိုရှယ်လစ်ပုံစံကို စတင်အသုံးပြုခဲ့ပြီး ဘိုမြမှာမူ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် ထိုင်းအာဏာပိုင်များနှင့် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘိုမြ၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် တရားမဝင် နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှု များပြားလာခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ လက်ဝဲနှင့် လက်ယာအဖွဲ့အစည်းများအကြား ကွာဟချက် ပိုမိုကြီးထွားလာခဲ့ပြီး ဘိုမြနှင့် KNUP တို့သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များ နှောင်းပိုင်းတွင် တရားဝင်ခွာပြဲသွားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ခန့်တွင် တပ်မတော်က ဖြတ်လေးဖြတ်မဟာဗျူဟာကို (အပိုင်း ၁ တွင် ကြည့်ပါ) စတင်အသုံးပြုခဲ့ပြီး KNU တပ်များကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များနှောင်းပိုင်းတွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှလည်းကောင်း၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များ အလယ်ပိုင်းတွင် ပဲခူးရိုးမမှလည်းကောင်း တိုက်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုမှကြွင်းကျန်နေသော လက်ဝဲဝါဒီအဖွဲ့အစည်းများသည် ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံရေးအတွေးအမြင်များကို အလျော့အတင်းအပေးအယူ ပြုလုပ်ပြီး အရှေ့ပိုင်းတိုင်းရှိ ဘိုမြ၏ အဖွဲ့များနှင့် သွားရောက်ပူးပေါင်းကြရသည်။ KNUP ၏ ဩဇာအာဏာကြီးမားသည့် လက်ဝဲဝါဒီတစ်ဦးဖြစ်သော မန်းဘဇံသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များ၏ နှောင်းပိုင်းကတည်းကပင် ဘိုမြနှင့် သွားရောက်ပူးပေါင်းထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကရင်ပြည်နယ်ကို ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအတွင်းမှ ဆိုရှယ်လစ်ပြည်နယ်တစ်ခု ဖြစ်လာရန် မျှော်မှန်းထားခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် “အမျိုးသားဒီမိုကရေစီစနစ်” အတွေးအခေါ်ကို အခြေပြုသော ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်ကို ပြဌာန်းခဲ့ပြီး ထိုဖွဲ့စည်းပုံအောက်တွင် လက်ရှိအုပ်ချုပ်မှုစနစ်၏ အခြေခံဖြစ်သော KNU ခရိုင်(၇)ခုကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ မူဝါဒများမှာ လက်ဝဲအတွေးအခေါ်များကို ပြတ်သားစွာ ဆန့်ကျင်သည့် အခြေအနေရှိခဲ့ပြီး ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းနေထိုင်သော လူတန်းစားပေါင်းစုံသည် မျိုးချစ်စိတ်ကို အခြေခံကာ “တစ်ခုတည်းသော နိုင်ငံရေးအမြင်” ဖြင့် စုစည်းညီညွတ်သင့်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

၁၉၇၀ - ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များ - ဘိုမြသည် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် KNU ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာခဲ့ပြီး ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် တရားဝင်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်မလာခင်အထိ အစည်းအရုံးကို အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။[၁၄] ၎င်းသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ခိုင်မြဲစွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်သူဖြစ်သောကြောင့် အစည်းအရုံးအတွင်းရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကို ဘေးသို့ဖယ်ထုတ်ထားခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ၎င်း၏ အားကောင်းသော

[၁၀] Ibid 114-8; Thawnghmung (2007), 7.

[၁၁] Smith, *Insurgency and the Politics of Ethnicity*, 154.

[၁၂] KNUP သည် တိုင်းရင်းသားစုမဟာမိတ်နှင့်အတူ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ကမ်းလှမ်းသည့်အချက်များကို ပယ်ချခဲ့သည်။ အဆိုပါကမ်းလှမ်းချက်များတွင် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများတွင်သာလှုပ်ရှားရန်နှင့် ၎င်းတို့၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကန့်သတ်သည့်အချက်များပါဝင်သည်။ Paul Keenan, Changing the Guard: The Karen National Union, the 15th Congress, and the Future, Analysis Paper No.6 (Burma Centre for Ethnic Studies, 2013), 20 http://www.burmalibrary.org/docs14/BCES-AP-6-red.pdf. တွင်ကြည့်ပါ။

[၁၃] သာမွှေးသည် KRC ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီး ၎င်းနှင့်အတူ ခွဲထွက်ခဲ့သော အုန်းဖေသည် အရှေ့ပိုင်းတိုင်းတွင် တိုင်းမှူးဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

[၁၄] This position was the equivalent of what is today almost invariably called “vice president.”

ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ကရင်အမျိုးသားရေးအတွက် တစိုက်မတ်မတ် ကြိုးစားခဲ့မှုများကြောင့် လူအများက သူ့ရဲကောင်းအဖြစ် ထင်မှတ်ဆဲဖြစ်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များနှင့် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များ နှောင်းပိုင်းတွင် KNU သည် ၎င်းတို့၏ "တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် ဒီမိုကရေစီ" သဘောထားကို အခြေခံကာ အခြားတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။[၁၅] ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် KNLA မှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ခေါင်းဆောင်များက တပ်တွင်းပုန်ကန်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ပြီး DKBA ကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ အဖွဲ့၏ အနေအထား ကျဆင်းသွားမှုများကို အပိုင်း ၅ တွင် ဆွေးနွေးထားပါသည်။

[၁၅] တကယ်တမ်းတွင် KNU သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်များကတည်းက မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုများ ပြုလုပ်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လေး။ ။ KNU ၏ အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံ

KNU ၏ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် စစ်ရေးဆိုင်ရာပုံစံကို မြို့နယ် ၂၆ ခုပါဝင်သော ခရိုင် (၇) ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး ခရိုင်တစ်ခုချင်းစီတွင် KNLA တပ်မဟာများရှိသည်။ ထိုခရိုင်များ၏ နယ်နိမိတ်သည် အစိုးရမှသတ်မှတ်ထားသည့် ကရင်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ မွန်ပြည်နယ် အစိတ်အပိုင်းအများစုနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအရှေ့ပိုင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတချို့ကို လွှမ်းခြုံထားသည်။ စာတွေ့အရ KNU ၏ ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ထက်အောက်ဝါစဉ်သဘောတရားရှိသော်လည်း ခရိုင်ခနစ်ခုအတွက် de facto သီးခြားအာဏာခွဲဝေမှုပုံစံဖြင့် အုပ်ချုပ်လျက်ရှိသည်။ ဥပဒေပြုရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းမျိုးစုံမှတဆင့် ဒေသဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုများကိုအတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ လွတ်လပ်စွာ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက် နိုင်ကြသည်။

ညီလာခံများနှင့် မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးများ - KNU အတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် ဗဟိုအဆင့် (KNU ညီလာခံဟု သိကြသည်)၊ ခရိုင်အဆင့်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်တို့တွင် ပုံမှန်ကျင်းပလေ့ရှိသော ညီလာခံများမှာ အမြင့်ဆုံးနေရာများဖြစ်ကြသည်။ KNU ညီလာခံကို လေးနှစ်တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ပြီး ခရိုင်နှင့်မြို့နယ် ညီလာခံများကို ၂ နှစ်တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ကြသည်။ မဲဆန္ဒနယ် ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ကျေးရွာအုပ်စုတစ်ခုချင်းစီအား ထိုညီလာခံများတွင် ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်သက်တမ်းမတိုင်ခင်အထိ အစည်းအရုံးကို ဦးဆောင်မည့် အမြဲတမ်းကော်မတီများ၊ အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီများကို ထိုညီလာခံများမှ ရွေးချယ်ပေးရသည်။ အမြဲတမ်းကော်မတီများနှင့် အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် လုပ်ငန်းများကို နောက်အပိုင်းများတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ နောင်လာမည့်သက်တမ်းအတွက် အဖွဲ့အစည်း၏ ရပ်တည်ချက်များနှင့် ရည်မှန်းချက်များကို ညီလာခံများမှ ချမှတ်ပေးသည့်အပြင် တရားဝင်မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် အခြားအဆိုများ ထုတ်ပြန်ခြင်းတို့ကိုလည်း ပြုလုပ်ပေးနိုင်သည်။[၁၆]

KNU ညီလာခံများသည် မဲဆန္ဒနယ် ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ကျေးရွာအုပ်စု တစ်ခုချင်းစီအား ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ညီလာခံများတွင် ခရိုင်ခနစ်ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ကိုယ်စီရွေးချယ်ပေးရသည်။ ခရိုင်ညီလာခံများတွင် မြို့နယ်အဆင့်မှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ရပြီး မြို့နယ်အဆင့်တွင် ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ကြသည်။ နောက်သက်တမ်းမတိုင်ခင်အထိ အစည်းအရုံးကိုဦးဆောင်မည့် အမြဲတမ်းကော်မတီများ၊ အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီများကို ထိုညီလာခံများမှ ရွေးချယ်ပေးရသည်။ ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်တွင် (သို့မဟုတ် အချို့လွတ်လပ်သော ကျေးရွာများတွင်) ကျင်းပသော မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးများသည် ညီလာခံနှင့် ဆင်တူသည်။ ၎င်းအစည်းအဝေးများသည် ဒေသလူထုကို ကိုယ်စားပြုပြီး ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုကော်မတီများ (တစ်ခါတစ်ရံတွင် KNU အခြေခံအဖွဲ့များဟုခေါ်သည်) ကို ရွေးကောက်တင်မြှောက် ရန် တာဝန်ရှိသည်။ KNLA မှလည်း ညီလာခံအဆင့်ဆင့်သို့ ကိုယ်စားလှယ်များ စေလွှတ်သည်။

အမြဲတမ်းကော်မတီများ၊ အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီများနှင့် ဌာနများ -ညီလာခံများတွင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သော အမြဲတမ်းကော်မတီများ၊ အမှုဆောင် ကော်မတီများနှင့် ဗဟို၊ ခရိုင် နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များရှိ ဌာနဆိုင်ရာများသည် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရသည်။ အမြဲတမ်းကော်မတီများသည် အကြီးဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်တစ်ခါ ပုံမှန်တွေ့ဆုံကြကာ အရေးကြီးဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရန် လိုအပ်လာပါကလည်း အရေးပေါ် အစည်းအဝေးများ ကျင်းပကြသည်။ အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီများတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဆင့်ဆင့်မှ ထင်ရှားသောခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်ပြီး နေ့စဉ်ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် ကဏ္ဍတစ်ခုချင်းစီအား စီမံအုပ်ချုပ်မည့် ဌာနအကြီးအကဲများကို အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက အဆိုပြုကြသည်။ ဗဟိုအဆင့်တွင် ဌာန ၁၄ ခုရှိပြီး ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်အဆင့်များတွင် ၁၀ ခုရှိသည်။ ဌာနအကြီးအကဲများက ၎င်းတို့ဌာနများအတွက် အတွင်းရေးမှူးများကို အဆိုပြုကြသည်။ ၎င်းအဆိုပြုခံရသူများကို သက်ဆိုင်ရာ အမြဲတမ်းကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခန့်အပ်ကြသည်။

ဗဟိုအမြဲတမ်းကော်မတီတွင် ကိုယ်စားလှယ် ၄၅ ဦးပါဝင်ပြီး ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့် အမြဲတမ်းကော်မတီများတွင် ကိုယ်စားလှယ် အနည်းဆုံး ၂၁ ဦးပါဝင်ရသည်။[၁၇] အမြဲတမ်းကော်မတီများသည် ညီလာခံများ ကဲ့သို့ပင် မဲဆန္ဒနယ်ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ကျေးရွာအုပ်စု တို့ကို ကိုယ်စားပြုရန် ရည်ရွယ်ပြီး အမြဲတမ်းကော်မတီတိုင်းတွင် အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဝင် အနည်းဆုံး သုံးဦး ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရသည်။ အမြဲတမ်းကော်မတီတိုင်းတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး နှစ်ဦး စသည်တို့အပြင် နောက်ထပ်အဖွဲ့ဝင် ခြောက်ဦးပါဝင်လေ့ရှိသည်။ ဥက္ကဋ္ဌသည် KNU တွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရေးဗျူဟာများ ချမှတ်ခြင်းနှင့် အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များကို ခေါင်းဆောင်ခြင်းများ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အကြီးပိုင်းခေါင်းဆောင်များထဲ၌ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးသည် လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်မှု အများဆုံးဖြစ်ပြီး စီမံခန့်ခွဲမှုကို ကြီးကြပ်ခြင်း၊ ဗဟိုဌာနဆိုင်ရများအတွက် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အခြားလုပ်ငန်းတာဝန်များကို တာဝန်ယူရသည်။

[၁၆] ဥပဒေအများစုကို တရားစီရင်ရေးဌာနမှ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲပြီး၊ ဌာနဆိုင်ရာများက ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် မူဝါဒများ ရေးဆွဲကာ အဆိုတင်သွင်းပြီး ညီလာခံ၏ သဘောတူညီမှုကို ခံယူလေ့ရှိကြသည်။

[၁၇] ထိုအရေအတွက်များကို ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေတွင် ချမှတ်ပေးထားသော်လည်း လိုအပ်ပါက ထပ်မံဖြည့်စွက်ခန့်ထားနိုင်သည်။ အမြဲတမ်းကော်မတီ၏ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်များကို အခြေပြုကာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင် ၄၅ ယောက် ရွေးကောက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်များတွင် ၄၈ ဦးတက်ရောက်ခဲ့ကာ ၂၀၁၄ နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်များတွင် ၅၀ ဦး တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ခရိုင်အဆင့်အုပ်ချုပ်ရေး - ခရိုင်အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီတိုင်းကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချပိုင်ခွင့်အာဏာ အပြည့်အဝရှိသော ခရိုင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ KNLA တပ်မဟာမှူးဖြစ်သော ဒုဥက္ကဋ္ဌ၊ ခရိုင်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများကို ကြီးကြပ်ခန့်ခွဲရသော အတွင်းရေးမှူး နှစ်ဦးတို့က ဦးဆောင်သည်။ အရေးကြီးစွာပင် ခရိုင်အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တပ်များအတွက် ရိက္ခာခွဲတမ်းများ(သို့မဟုတ် ၎င်းနှင့်ညီမျှသော ငွေသား) ဝယ်ယူခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ကို တာဝန်ယူရသည့်အပြင်း သက်ဆိုင်ရာခရိုင်များရှိ KNLA နှင့် KNDO အဖွဲ့များ၏ အခြားကုန်ကျစရိတ်များအတွက် ရန်ပုံငွေများကိုလည်း ဖြန့်ဝေပေးရသည်။ ခရိုင်များသည် ထိုကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏မူဝါဒ လုပ်ပိုင်ခွင့်အတွင်းရှိ ဦးစားပေးများနှင့် အစီအစဉ်များဆုံးဖြတ်ခြင်းကို လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။ ခရိုင်အဆင့်ကို ဗဟိုက အုပ်ချုပ်ခြင်းထက် မြို့နယ်အဆင့်အဖွဲ့အစည်းများက ခရိုင်အဆင့်၏ အနီးကပ်ထိန်းချုပ်ခြင်းကို မကြာခဏခံကြရသည်။

ခရိုင်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများသည် ကဏ္ဍအလိုက် ဗဟိုဌာနများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီများ၏ ကွပ်ကဲမှု နှစ်ခုစလုံးကို ခံယူရသည်။ လက်တွေ့တွင် ၎င်းတို့သည် ခရိုင်အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများကို နာခံမှုအရှိဆုံးဖြစ်ပြီး အကြောင်းမှာ ထိုကော်မတီများက ပေးအပ်သော ရိက္ခာခွဲတမ်းများနှင့် အသုံးစရိတ်ဘတ်ဂျက်များအပေါ်တွင် မှီခိုနေရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ခရိုင်အတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးများထံသို့လည်း ပုံမှန် အစီရင်ခံမှုများ ပြုလုပ်ရသည်။ ၎င်းတို့သည် ဗဟိုအဆင့်မှ ရေးဆွဲပြီး ဗဟိုအမြဲတမ်းကော်မတီနှင့် KNU ညီလာခံတို့က အတည်ပြုထားသော မူဝါဒများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လိုက်နာရသည်။

ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ကိုယ်စားပြုမှု - "အခြေခံ KNU အဖွဲ့အစည်းများ" ဟုခေါ်သော အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံများကို ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်နှင့် အချို့တစ်ရွာချင်းအဆင့်တွင် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် အခြေခံအဖွဲ့များအောက်ရှိ တစ်ရွာချင်းစီတွင် ရွာသူကြီးတစ်ဦးနှင့် လက်ထောက်အချို့ ရှိတတ်သည်။ အခြေခံ KNU အဖွဲ့အစည်းတိုင်းက နှစ်စဉ် မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးများ ကျင်းပပြီး အဖွဲ့ဝင် ခုနစ်ဦးပါဝင်သော (အနည်းဆုံး အမျိုးသမီးနှစ်ဦးပါဝင်သော) ကျေးရွာ သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုကော်မတီများကို ရွေးချယ်ကြသည်။ ထိုကော်မတီများကို ဥက္ကဋ္ဌဦးဆောင်ပြီး လုံခြုံရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခြားရေးရာများအတွက် တာဝန်ရှိသူများ ခန့်အပ်ထားသည်။ ကျေးရွာ/ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ကော်မတီများသည် မြို့နယ်အဆင့်မှ လမ်းညွှန်မှုများယူခြင်း၊ အခွန်ကောက်ခံခြင်းနှင့် လူမှုရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စီစဉ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရသည်။ ၎င်းတို့သည် KNU ပါတီဝင်စုဆောင်းခြင်း လုပ်ငန်းကိုလည်း လုပ်ဆောင်ရပြီး KNLA နှင့် KNDO အတွက် အလားအလာရှိသည့် တပ်သားသစ်များ ရှာဖွေခြင်းကိုလည်း လုပ်ဆောင်ရသည်။

ခေါင်းဆောင်ပိုင်းရာထူးများသည် ရပ်ရွာလူထုအတော်များများအကြားတွင် ရေပန်းမစားပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း လူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းက ခေါင်းဆောင်နေရာတွင် ကြာရှည်မြဲမြံနေခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ရေပန်းမစားရခြင်းအကြောင်းမှာ လယ်သမားများအနေဖြင့် နောက်ထပ်ဝန်ပိုများ မလိုချင်သလို ၎င်းတို့တွင် ပိုမိုမြင့်မားသော ခေါင်းဆောင်ပိုင်းများနှင့် စပ်ဆက်လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သော အဆက်အသွယ်၊ အတွေ့အကြုံများ မရှိသလို ကျေးရွာအတွက်လည်း မယ်မယ်ရရ လုပ်ပေးနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ထင်မြင်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကရင်ကျေးလက်ဓလေ့များအရ စောင့်ရှောက်သူနှင့် အစောင့်ရှောက်ခံဆက်ဆံရေး (patron-client) ပေါ်ပေါက်လာပြီး စောင့်ရှောက်သူများက တာဝန်များကို သိသိသာသာ ထမ်းပိုးထားရပြီး လူမှုရေးဖိအားများနှင့်အတူ စိန်ခေါ်သူမရှိသော အာဏာပိုင်ဘဝကိုလည်းခံစားကြရသည်။ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများနှင့် အာဏာပိုင်များအကြား ထပ်နေမှုများ ရှိသော နေရာများတွင်လည်း ခေါင်းဆောင်ရာထူးများ ရေပန်းစားမှုနည်းသည်။ အာဏာပိုင် တစ်ဦး၊ တစ်ဖွဲ့က ၎င်းတို့တောင်းဆိုသည်များကိုမလိုက်လျောလျှင်ဖြစ်စေ၊ အခြားတစ်ဖွဲ့ကိုထောက်ပံ့နေလျှင်ဖြစ်စေ ရပ်ရွာထဲမှလူများ နောင်ကျဉ်အောင် သာဓကအနေဖြင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်ခံရမှုများ ရှိနိုင်သည်။

လုံခြုံမှုမရှိသောကာလများတွင် ကျေးရွာ/ကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနေရာကို အမျိုးသမီးများက တစ်ခါတစ်ရံ ယူလေ့ရှိကြသည်။ အကြောင်းမှာ အမျိုးသားများထက်စာလျှင် ၎င်းတို့ကို ကိုယ်ထိလက်ရောက်နှိပ်စက်မှု ခံရချေနည်းနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။[၁၈] သို့သော် အပစ်အခတ်ရပ်စဲခဲ့ကတည်းက ထိုအခြေအနေများမှာ ပြောင်းလဲနေပုံပေါ်သည်။ ဩဇာသက်ရောက်မှုရှိသော ရာထူးများတွင် အမျိုးသမီးများကို ခန့်ထားခြင်းလည်း ကျဆင်းသွားကြောင်း ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းက လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ရာထူးလက်ဝယ်ရှိသော အမျိုးသမီးများတွင် အချို့က ၎င်းရာထူးသည် အန္တရာယ်များပြီး ဝန်ပိစေသည်ဟု ထင်ကြသလို အချို့က ၎င်းတို့၏ဂုဏ်ကို တက်စေပြီး လူရာဝင်စေသည်ဟု ထင်ကြသည်။[၁၉]

ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေး - KNU ၏ ကာကွယ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေး ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံတွင် ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (Karen National Liberation Army – KNLA)၊ ကာကွယ်ရေးတပ် နောက်တစ်ခုဖြစ်သော ကရင်အမျိုးသား

[၁၈] KHRG, *Village Agency: Rural Rights and Resistance in a Militarized Karen State* (KHRG, 2008), 94, http://www.khrg.org/2008/11/village-agency-rural-rights-and-resistance-militarized-karen-state တွင်ကြည့်ပါ။ KWO, *Walking Amongst Sharp Knives: The Unsung Courage of Karen Women Village Chiefs in Conflict Areas of Eastern Burma* (KWO, 2010) https://karenwomen.files.wordpress.com/2011/11/walkingamongstsharpknives.pdf တွင်ကြည့်ပါ။ သို့သော် တပ်မတော်မှ အမျိုးသမီးများကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် နှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျူးလွန်မှုများလည်းရှိကြောင်း ပြောဆိုကြသည်။
[၁၉] KHRG, *Hidden Strengths, Hidden Struggles: Women's Testimonies from Southeast Myanmar* (KHRG, 2016), 24-6, available at: http://khrg.org/2016/08/hidden-strengths-hidden-struggles-women%E2%80%99s-testimonies-southeast-myanmar.

ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်း (Karen National Defense Organization - KNDO)၊ ကရင်အမျိုးသားရဲတပ်ဖွဲ့ (Karen National Police Force – KNPF) နှင့် ဒေသအဆင့်စုစည်းထားသော ကျေးရွာအဆင့် ပြည်သူ့စစ်များ တို့ပါဝင်သည်။ KNLA၊ KNDO နှင့် ကျေးရွာအဆင့် ပြည်သူ့စစ်များသည် ကာကွယ်ရေးဌာန၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် တည်ရှိပြီး KNPF သည် ပြည်ထဲရေး နှင့် သာသနာရေးဌာနအောက်တွင် တည်ရှိသဖြင့် စစ်တပ်နှင့် ရဲအကြားတွင် တရားဝင်ပိုင်းခြားထားသကဲ့သို့ ဖြစ်စေသည်။ KNLA သည် KNU အရပ်ဘက် တာဝန်ရှိသူများထက် တစ်ဆင့်နိမ့်သော်လည်း ထုံးစံအရ ညီလာခံများနှင့် အမှုဆောင်ကော်မတီများ အားလုံးတွင် ကိုယ်စားပြုမှုရှိသည်။

KNPF သည် KNU ခရိုင်တိုင်းတွင်ရှိပြီး (မြို့နယ်တိုင်းတွင်မရှိပါ) အမျိုးသမီးရဲမေများ ပါဝင်သည်။ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင် KNPF ၏ ဌာနချုပ်များရှိပြီး KNU ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်ရုံးများလည်း တည်ရှိသော ရဲစခန်းဝန်းများထဲတွင် အခြေချလေ့ရှိသည်။ KNPF သည် သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုများရှိ အခြေအနေများကို စောင့်ကြည့်သတင်းပို့ပေးသော လုံခြုံရေးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပူးပေါင်းအလုပ်လုပ်လေ့ရှိသည်။

တရားစီရင်ရေးဌာနနှင့် တရားစီရင်ရေး - KNU ၏ တရားရေးစနစ်တွင် KNPF အပြင် တရားစီရင်ရေးဌာနလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုဌာနသည် ဗဟိုအဆင့်မှ အလုပ်အမှုဆောင်များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဆင့်အားလုံးရှိ လွတ်လပ်သောတရားသူကြီးများအောက်တွင် တည်ရှိသည်။ KNU ၏ တရားစီရင်ရေးဌာနသည် ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် ဥပဒေများအား သိနားလည်ခြင်းရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လက်ရှိ ဥပဒေများကို ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ခေတ်နှင့်လျော်ညီအောင် ပြင်ဆင်ခြင်းများပြုလုပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ တရားစီရင်ရေးတွင် တရားရုံးချုပ်၊ ခရိုင်တရားရုံးနှင့် မြို့နယ်တရားရုံးများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်များတွင် KNU မခန့်ထားသော တရားသူကြီးနှင့် တရားရုံးများ မရှိပေ။ ထိုအစား ရာဇဝတ်မှုအသေးများနှင့် ရပ်ရွာတွင်းအငြင်းပွားမှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်ကို ကျေးရွာကော်မတီမှ တဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသည်။ မကြာသေးမီက KNU သည် ကရင်ဥပဒေရေးရာကော်မတီကို ဗဟိုတရားရုံးချုပ်အောက်ရှိ ဌာနတွင်း ကော်မတီတစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး KWO (Karen Women's Organization) မှ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကိုလည်း ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကော်မတီကို တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးနှင့် ဥပဒေကိုသိနားလည်မှု မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ဥပဒေစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ဥပဒေရေးရာ အသိပညာများ အားကောင်းစေခြင်း၊ ရဲ၊ တရားသူကြီးနှင့် ကျေးရွာအကြီးအကဲများကို သင်တန်းပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရန် တာဝန် ပေးအပ်ထားသည်။

KNU ကောင်စီများနှင့် ကော်မတီများ - KNU ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် ဗဟိုအဆင့်တွင်[၂၀] ကဏ္ဍများ၌ အထောက်အကူပေးနိုင်မည့် ကောင်စီနှင့် ကော်မတီဆယ်ခု ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးထားသည်။ ထိုကော်မတီအများစုသည် အခြား KNU အဖွဲ့များအတွက် ထပ်လောင်းကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုများနှင့် အသေးစား အထောက်အကူများပေးခြင်း၊ မူဝါဒနှင့် နည်းဗျူဟာအသစ်များ ရေးဆွဲခြင်း၊ သို့မဟုတ် စံနှုန်းပြည့်မှီပြီး သဘောတူညီထားသည့် ရည်မှန်းချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်စေခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်ရသည်။ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့်များတွင်လည်း ကော်မတီများ ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် တည်ရှိသည်။

လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ - KNU ထိန်းချုပ်ရာဒေသများတွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ (CBOs) သည် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် လှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြပြီး အချို့မှာ KNU ဖွဲ့စည်းပုံအတွင်းတွင် တရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော အခန်းကဏ္ဍရှိသည်။ ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (KWO)၊ ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး (KYO) နှင့် ကုန်သွယ်မှုသမဂ္ဂများဖက်ဒရေးရှင်း - ကရင် (FTUK) တို့အားလုံးသည် စည်းရုံးရေးနှင့်ပြန်ကြားရေးဌာနသို့ သတင်းပို့ရသည်။ ၎င်းတို့သည် အစည်းအရုံး၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများ ရှိကြသည်။ KNU အောက်ရှိ ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စု၊ မြို့နယ်နှင့် ခရိုင်တိုင်းသည် ၎င်းတို့ဒေသအတွက် KWO နှင့် KYO အဖွဲ့ဝင်များကို ရွေးချယ်ကြရသဖြင့် CBO များသည် ရပ်ရွာအဆင့်တွင်ပင် စီစဉ်ဖွဲ့စည်းနိုင်စွမ်းရှိသည်။ လက်တွေ့တွင် CBO များသည် KNU အာဏာပိုင်များနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ရှိသော်လည်း ၎င်းတို့ကိုယ်ပိုင် ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ကြသဖြင့် KNU ဌာနများထက် ပိုမိုလွတ်လပ်ကြသည်။ ကရင်ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာတိမ်းရှောင်သူများအတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော ကော်မတီ၊ ကရင်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးရုံး၊ ကရင်ဥပဒေရေးရာ အထောက်အကူရုံးနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း KNU နှင့် အနီးကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကရင်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုလုပ်ရှားမှုကွန်ယက်၊ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ စသည့် အခြားကရင် CBOs များသည် KNU နှင့် လက်တွဲလုပ်ဆောင်ကြသော်လည်း လွတ်လပ်စွာ တည်ရှိနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ အခွန်ဘဏ္ဍာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု - KNU သည် ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် ၎င်း၏နယ်မြေများအတွင်း လုပ်ရှားလုပ်ကိုင်နေသော ကုန်သည်များနှင့် ကုမ္ပဏီများ ထံမှ အခွန်များကောက်ခံသည်။ အစည်းအရုံးသည် ကောက်ခံရရှိလာသော အခွန်ဘဏ္ဍာများကို အဖွဲ့၏အသုံးစရိတ်များအတွက် အသုံးပြုသည်။ ဝန်ထမ်းများကို ကျွေးမွေးရန်အတွက် အစားအသောက်ရိက္ခာများ ဝယ်ယူမှု၊ အထွေထွေဝန်ဆောင်မှုစရိတ် နှင့် နိုင်ငံရေးအသုံးစရိတ်များ အပြင် စစ်အသုံးစရိတ်မှာ အများဆုံးဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းအခွန် - အခွန်များနှင့် အခများ - KNU သည် KIO (Karen Independence Organization) နှင့် UWSP (United Wa State

[၂၀] ၎င်းတို့မှာ နာယကများကောင်စီ၊ စစ်ရေးကောင်စီ၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေးကောင်စီ၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စောင့်ကြည့်ရေး ကောင်စီ၊ ဘဏ္ဍာရေးကောင်စီ၊ စီးပွားရေးကော်မတီ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ချီးမြှင့်ရေးကော်မတီနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အရင်းအမြစ် ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီတို့ ဖြစ်ကြသည်။

Party) ကဲ့သို့သော အခြား EAO ကြီးများနှင့်ယှဉ်လျှင် ငွေကြေးချို့တဲ့သည်။ အဖွဲ့၏ အဓိက ဘဏ္ဍာငွေအရင်းအမြစ်မှာ သတ္တုတွင်းကဏ္ဍ အထူးသဖြင့် ရွှေ၊ သံဖြူ နှင့် ခနောက်စိမ်းတို့ဖြစ်ပြီး ဒုတိယ အရင်းအမြစ်မှာ စိုက်ပျိုးမြေအသုံးပြုမှုနှင့် မွေးမြူရေးတို့ အပေါ်တွင် ကောက်ခံသော အခွန်များဖြစ်သည်။ KNU သည် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များ မတိုင်ခင်အထိ တရားမဝင်နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုမှ အကျိုးအမြတ်များစွာ ရရှိသည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံကို ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ အုပ်ချုပ်စဉ်ကဖြစ်ပြီး အစိုးရသည် ထိုအချိန်က ကုန်ပစ္စည်းအများစုအပေါ်တွင် သွင်းကုန်အခွန် စည်းကြပ်ကောက်ခံခဲ့သည်။ အချို့ခရိုင်များသည် အတိတ်က သစ်ထုတ်လုပ်ရေးကို အထူးလုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးကို တရားဝင်တားမြစ်ခဲ့သည်မှာ ၂၀၀၉ ကတည်းကပင်ဖြစ်ပြီး ခရိုင်အချို့တွင် အောင်မြင်ခဲ့သည်။[၂၁] သာမန်ပြည်သူများမှ KNU သို့ ပေးဆောင်လေ့အရှိဆုံး အခွန်အမျိုးအစားမှာ စိုက်ပျိုးရေးခွန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကောက်ခံရာတွင် မြေပိုင်ဆိုင်မှုပမာဏ၊ မြေအမျိုးအစားနှင့် ခန့်မှန်းအထွက်နှုန်း သို့မဟုတ် အထွက်နှုန်းပေါ်မူတည်ကာ ထုံးတမ်းဓလေ့များအတိုင်း ကောက်ခံလေ့ရှိသည်။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဌာနသည် အခြားဌာနများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းကာ ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍများရှိ အခွန်နှင့် အခများကို စီမံခန့်ခွဲရသည်။ ကျေးရွာအုပ်စုအာဏာပိုင်များသည် ကောက်ခံရရှိငွေများကို မြို့နယ်ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဌာနသို့ မပေးပို့မီ စုစုပေါင်း ကောက်ခံရငွေ၏ ၁၀% ကို နုတ်ယူထားခွင့်ရှိသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ကမူ ထိုသို့ယူခွင့်မရှိဘဲ ရရှိလာငွေအားလုံးကို ခရိုင်ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဌာနသို့ ပေးပို့ရသည်။ ခရိုင်ရုံးက အခွန်အမျိုးအစား အများစုမှရငွေ၏ ၁၄% နှင့် သတ္တုတွင်းတူးဖော်မှုနှင့် အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများမှ ကောက်ခံရရှိငွေ၏ ၄၀% တို့ကို ဗဟိုဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဌာနသို့ ပေးပို့ရသည်။

ပုံမှန်မဟုတ်သော အခွန်ကောက်ခံမှုများ - လက်တွေ့တွင် ခရိုင်အချို့သည် ဗဟိုအဆင့်သို့ အခွန် လုံး၀ သို့မဟုတ် မပေးသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ အချို့အခြေအနေများတွင် မြို့နယ်အဆင့်များမှ အခွန်များကို အထက်သို့မပေးအပ်မီ အနည်းငယ် နုတ်ယူထားခွင့်ပြုသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းမှာ ခရိုင်အဆင့်တွင်ရရှိထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုဖြစ်သလို အကြောင်းအရင်းလည်းဖြစ်သည်။ KNU ၏ အဓိက အခွန်ဘဏ္ဍာရင်းမြစ်ဖြစ်သော သတ္တုတွင်း တူးဖော်မှုသည် အားပျော့သော ဗဟိုဌာနချုပ်ကိုင်မှုကို ခံရသည်။ ရပ်ရွာလူထုများက အများပိုင်မြေယာများနှင့် ပတ်သက်သည့် အခွန်များကို ကျေးရွာအုပ်စုအာဏာပိုင်များနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီမှုများအပေါ် အခြေခံကာ ပေးဆောင်ခြင်းမျိုးလည်းရှိသည်။ သို့သော် အခွန်ကောက်ခံခြင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သေချာစွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်း ရှိ၊ မရှိဆိုသည်မှာ လုံခြုံရေးအခြေအနေများနှင့် KNU မှ အမှန်တကယ် ထိန်းချုပ်နိုင်မှု အနေအထားများပေါ်တွင်လည်း မူတည်သည်။ KNU တာဝန်ချထားမှုများ အားနည်းသည့်ဒေသများ၌ ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ဥက္ကဋ္ဌများထံမှ အခွန်ကောက်ခံရသည်။ ထိုသို့ ကောက်ခံရာတွင် အသုံးပြုနေသောမြေ သို့မဟုတ် ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုထဲတွင် အခြားလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပေါ်နေမှုတို့၏ အကြမ်းမျဉ်း ခန့်မှန်းခြေများပေါ် မူတည်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခွန်ကောက်ခံပုံ နည်းလမ်းများသည် အုပ်ချုပ်မှုပုံစံများ ရောနေသည့် နေရာများတွင် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုဒေသများရှိရပ်ရွာလူထုများသည် အခြားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များက ၎င်းတို့နည်းလမ်းများဖြင့် အခွန်ကောက်ခံသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ပြင်ပရန်ပုံငွေအရင်းအမြစ်များ - KNU ၏ လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုကဲ့သို့သော အချို့လုပ်ငန်းများသည် နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအလှူရှင်များထံမှ အထောက်အပံ့များ ရရှိသည်။ အထူးသဖြင့် KED နှင့် ကရင်ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုဖူလုံရေးဌာနတို့မှ ပေးအပ်နေသော ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများသည် နိုင်ငံတကာမှရရှိသော ရန်ပုံငွေပေါ်တွင် အမှီပြုနေရသည်။ ထို့အပြင် စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် သစ်တောဌာနတို့တွင်လည်း နိုင်ငံတကာရန်ပုံငွေဖြင့် လုပ်ကိုင်နေသော စီမံကိန်းအချို့ရှိသည်။ ထိုထောက်ပံ့ငွေများသည် မည်သည့်အဆင့်ရှိ KNU ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဌာနကိုမျှ ဖြတ်သန်းသွားခြင်းမရှိပေ။ ပြည်တွင်း NGO များ သို့မဟုတ် မိတ်ဖက် INGO များ သို့မဟုတ် CBO များက အသုံးပြုသောနည်းစနစ်များအတိုင်း ဌာနများက တိုက်ရိုက်စီမံခန့်ခွဲမှု ပြုလုပ်သည်။

[၂၁] အဖိုးတန်သစ်များအားလုံးကို ခုတ်လှဲပြီးဖြစ်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာသော မြေယာများကို စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အခြားကိစ္စများအတွက် အသုံးချထားပြီးဖြစ်သောကြောင့် အချို့ ခရိုင်များတွင် သစ်ခုတ်မှုလျော့ကျသွားကြောင်း တွေ့ရသည်။

၄။ ။ "သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်မှု" အောက်တွင်နေထိုင်ရခြင်း - ၁၉၉၅ မှ ၂၀၁၁ အထိ အုပ်ချုပ်ရေးအနေအထားများ

KNU ပဋိပက္ခ၏အဓိကအနေအထားများ (၁၉၉၅ - ၂၀၁၁) - ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် မြိုင်ကြီးငူဆရာတော်နှင့် ခရစ်ယာန် KNU ခေါင်းဆောင်အချို့အကြား တင်းမာမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက်တွင် DKBA ကို ထူထောင်ခဲ့ပြီး KNLA မှ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့များ ခွဲထွက်သည့် အခြေအနေသို့လည်း ဦးတည်စေခဲ့သည်။[၂၂] အဖွဲ့သစ်သည် ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် တပ်မတော်နှင့် ပူးပေါင်းခဲ့ပြီး ပူးပေါင်းထိုးစစ်များဖြင့် မာနယ်ပလောနှင့် အခြားနယ်စပ်အရေးကြီးနေရာ ကော်မူးရာ (ယနေ့ ရွှေကိုကို အနား) တို့ရှိ KNU ဌာနချုပ်များကို သိမ်းယူခဲ့သည်။ တပ်မတော်သည် ၁၉၅၀ စုနှစ်များကတည်းက မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်းပိုင်းရှိ မြို့အများအပြားကို သိမ်းပိုက်ထားနိုင်ခဲ့ပြီး ကျေးလက်နှင့် နယ်စပ်ဒေသများကို ၁၉၈၄ ခုနှစ်များကတည်းက တဖြည်းဖြည်း သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထိုထိုးစစ်များက ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေမှုအနေအထားကို တဆစ်ချိုးပြောင်းလည်းစေခဲ့ပြီး အစိုးရ၏အုပ်ချုပ်မှုချဲ့ထွင်နိုင်အောင် အခွင့်အလမ်းပေးခဲ့သည်။ တပ်မတော်သည် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်းတလျောက်တွင် KNU ၏ ခရိုင် ခုနှစ်ခုလုံးအတွင်းတွင် "ဖြတ်လေးဖြတ်" မဟာဗျူဟာကိုကျင့်သုံးခဲ့ရာ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများ နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။

KNU ၏ ခရိုင်ခုနှစ်ခုသည် Callahan ၏အခေါ် "occupation" နှင့် "ongoing but deterritoiralized war" တို့၏ ဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ရသည်။[၂၃] ထောင်သောင်းများစွာသော အရပ်သားများသည် သွားလာရ လွယ်ကူသော နေရာများ၊ ယာဉ်သွားနိုင်သောလမ်းများနှင့် နီးသောနေရာများသို့ တပ်မတော်၏ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ထို "ရွှေ့ပြောင်းကျေးရွာများ" တွင် နေထိုင်စဉ် ၎င်းတို့၏ ယခင်နေရာဟောင်းများနှင့် လယ်ယာများသို့ သွားရောက်ခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ထားပြီး သွားရောက်ခဲ့ပါက သူပုန်အဖြစ်သတ်မှတ်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း သတိပေးခဲ့သည်။[၂၄] ထို့အပြင် ရာပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများသည် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း သို့မဟုတ် နက်ရှိုင်းသော KNU နယ်များအတွင်းရှိ IDP စခန်းများသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ထိုအတောအတွင်းတွင် KNU ဗဟိုခေါင်းဆောင် အများစုသည် ၎င်းတို့မိသားစုများနှင့်အတူ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြသည်။

ထိုအတောအတွင်း KNU ဒေသများတွင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော အုပ်ချုပ်ရေးအနေအထားများမှာ ဒေသအလိုက် ကွာခြားမှုများရှိသည်။ အလွယ်ရှင်းလင်းအောင်ပြောရမည်ဆိုလျှင် အဓိကဒေသအမျိုးအစား နှစ်မျိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ တပ်မတော်က "အမဲရောင်နယ်မြေများ" အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် အမာခံနယ်မြေများနှင့် "အညိုရောင်နယ်မြေများ" အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် အာဏာပိုင်အမျိုးမျိုး ရောထွေးနေသည့် နေရာများဖြစ်သည်။ အမာခံနယ်မြေအများစုတွင် နေထိုင်သူများမှာ ကရင်လူမျိုးများဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ထက် ခရစ်ယာန်နှင့် ရိုးရာဓလေ့ဆိုင်ရာ ကိုးကွယ်သူများ ပိုများသည်။ ထိုဒေသများသည် ကိုလိုနီခေတ်အတွင်းက ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ပိုမိုရခဲ့ပြီး သမိုင်းတလျောက်မှ မြန်မာမင်းနေပြည်တော်များနှင့် ဆက်ဆံမှု အလွန်နည်းခဲ့ပုံပေါ်သည်။ အာဏာပိုင်အမျိုးမျိုး ရောထွေးအုပ်ချုပ်နေသည့် နေရာများတွင်မူ (ကရင်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအပါအဝင်) ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အရေအတွက်ပိုများပြီး အခြားတိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်မှု အချိုးလည်း ပိုများကာ အရှေ့ပိုင်းကာလများတွင် ပြည်မနှင့် ပိုမိုကူးလူးဆက်သွယ်မှု ရှိခဲ့သည်။

အမာခံ ("အမဲရောင်") နယ်မြေများ - ၂၀၀၀ စုနှစ်မှစကာ နောက်ပိုင်းကာလများတွင် ကိုလိုနီခေတ်က ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိခဲ့သော သံလွင်ခရိုင်၏ဒေသ အများစုသည် KNU ၏ အမာခံနယ်မြေများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် မူးတရောခရိုင်အများစု၊ ကလယ်လွိုးထူးခရိုင်၏အရှေ့ဘက် တောတောင်ထူထပ်သောအပိုင်းများ၊ ပြည်သူအနည်းဆုံး ၁၀၀,၀၀၀ ခန့်နေထိုင်နေဆဲဖြစ်သော တော်ဦးခရိုင်၏ တောင်ဘက်အပိုင်းများ ပါဝင်သည်။ တပ်မတော်သည် လမ်းများနှင့် အခြားအဆောက်အဦးများ ဆောက်လုပ်ကာ ၎င်းတို့၏ ပင်မနေရာများ၊ သွေးကြောများအဖြစ် ကွန်ယက်ဖြန့်ကျက်ထားနိုင်ခဲ့သော်လည်း အနီးအနားရှိ ဧရိယာအများစုကို ပြောက်ကျားစနစ်ဖြင့် သွားလာလှုပ်ရှားနေသော KNLA တပ်ဖွဲ့များက ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခဲ့သည်။ ခရိုင်များအတွင်းရှိ အခြားကွက်ကျားနေရာများ အထူးသဖြင့် တောတောင်ထူထပ်သော နေရာများမှာမူ KNU ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ပြောင်းလဲမှုမရှိသလောက် အနေအထားဖြင့် တည်ရှိခဲ့သည်။ အမဲရောင်နယ်မြေတွင် ကျန်ရှိနေသူများကို KNU အဖွဲ့ဝင်များနှင့် တပ်သားများအဖြစ် သတ်မှတ်လေ့ရှိသည်။ ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးခြင်း၊ ပစ်ခတ်ခြင်း၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့် အမာခံနယ်မြေများအတွင်းတွင် ကျန်ရှိနေသော အရပ်သားများအပေါ် အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် ကျူးလွန်ခြင်းများအပြင် ကျေးရွာများအတွင်းသို့ လက်နက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ မြေပြင်ထိုးစစ်ဆင်ခြင်းများလည်းရှိကြောင်း လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့များက မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြသည်။ တပ်မတော်သည် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုများကို လက်နက်သဖွယ်အသုံးပြုသည်ဟု မကြာခဏ စွပ်စွဲခံရသည်။ အထူးသဖြင့် တပ်မတော်စခန်းများနှင့် နီးသောနေရာများတွင် နေထိုင်သည့် ပြည်သူများသည် တပ်မတော်စခန်းများအနီးရှိ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပေါ်တာ၊ လမ်းပြနှင့် မိုင်းရှင်းသူများအဖြစ်ဖြင့် အတင်းအဓမ္မ လုပ်အားပေးရန်

[၂၂] Paul L. Keenan ၏ အင်တာနက်စာမျက်နှာ "The Formation of the DKBA", မေလ ၆ ရက်၊ ၂၀၁၆။ https://paullkeenan.net/2016/05/06/the-formation-of-the-dkba/ တွင် ဖတ်ရှုနိုင်သည်။ South (2012), 18-20.

[၂၃] Mary Callahan, Political Authority in Burma's Ethnic Minority States: Devolution, Occupation, and Coexistence (Washington, DC: East West Center, 2007), 33.

[၂၄] KHRG (1998); KHRG (2008). The Border Consortium (TBC) website ကိုကြည့်ပါ၊ "IDPs Reports," ၂၀၀၂ မှ ၂၀၁၄ အကြား နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေသည်။ http://www.theborderconsortium.org/resources/key-resources/ တွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

ခိုင်းစေခံရလေ့ရှိသည်။[၂၅]

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အမာခံနယ်မြေများအပြင်ဘက်ရှိ ခရိုင် ခုနစ်ခုရှိ KNU နယ်မြေဟောင်းများ၌ အစိုးရမှ ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ ထိန်းချုပ်လာခဲ့ပြီး DKBA ကဲ့သို့သော KNU ခွဲထွက်အဖွဲ့များကပါထိုနေရာများအား ထိန်းချုပ်လာခဲ့သည်။ အစိုးရက နယ်မြေအတော်များများကို ထိန်းချုပ်လာနိုင်သော်လည်း SPDC မှ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်ကို ဖြည့်တင်းရာတွင် နှေးကွေးနေခဲ့သဖြင့် ထိုဒေသများရှိ ပြည်သူများသည် တပ်မတော်နှင့် ၎င်းနောက်လိုက်အဖွဲ့များ၏ တရားမဝင် အခွန်ကောက်ခြင်း၊ အဓမ္မခိုင်းစေခြင်းနှင့် တပ်သားစုဆောင်းခြင်း စသည့်များခံခဲ့ရသည်။ KNU သည် ၎င်းတို့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အောက်တွင် ကျန်ရှိနေသည့် အချို့နေရာများမှ ရပ်ရွာများကို "ရွှေ့လျားဌာန" နည်းလမ်းဖြင့် ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ နေရာအတော်များများရှိ ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌများသည် KNU ညီလာခံများနှင့် အခြားအခမ်းအနားများကို ဆက်လက်တက်ရောက်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုသို့တက်ရောက်ရန် လျှို့ဝှက်လှုပ်ရှားရပြီး KNU ထိန်းချုပ်နေရာများအတွင်းမှ ညအချိန် ခရီးသွားလာခြင်းများ ပြုလုပ်ရသည်။ သိသိသာသာကျဆင်းလာခဲ့သည်။ KNU/KNLA မှ ဝန်ဆောင်မှုအချို့ပေးနေပြီး နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာဆက်ဆံမှုများရှိသော်လည်း ရပ်ရွာအချို့က KNU/KNLA တို့သည်လည်း ၎င်းတို့ဒေသများအတွင်း တောင်းဆိုခြင်းများပြုလုပ်နေသည့် အဖွဲ့များထဲမှ တစ်ဖွဲ့ဟုသာ မြင်လာခဲ့ကြသည်။ အခြေခံအားဖြင့် KNU ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ထောက်ခံကြသော်လည်း ထိုဒေသများတွင် နေထိုင် (သို့) ကရင်ပြည်သူလူထုများ၏ ဆန္ဒမှာ ၎င်းတို့ကိုအေးချမ်းစွာ နေထိုင်လှုပ်ရှားခွင့်ပေးမည့် တည်ငြိမ်သော အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုတည်းသာ ရရှိရေး ဖြစ်လာခဲ့သည်။[၂၆]

[၂၅] ထိုဒေသများအတွင်းရှိ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်ရာ၌ အထူးကျယ်ပြောများပြားပြီး ဖြစ်ရပ်တစ်ခုချင်းစီ ခွဲထားလေ့ရှိသည်။ အသုံးကြည့်ရဆုံးနှင့် အပြည့်စုံဆုံး ဥပမာအချို့မှာ - International Human Rights Clinic (2014); KHRG (1998); KHRG (2001a); KHRG (2001b); KHRG (2001c); KHRG (2008); KHRG (2009); KHRG (2014); South et al. (2010); The Border Consortium (TBC) အင်တာနက်စာမျက်နှာ, "IDPs Reports," 2002 နှင့် 2014 အကြားနှစ်စဉ်ထုတ်ဝေသည်, ဖတ်ရှုရန် - http://www.theborderconsortium.org/resources/key-resources/; Amnesty International (2008); Human Rights Watch (1995); Human Rights Watch (1997); Human Rights Watch (2005a); Human Rights Watch (2005b); Human Rights Watch (2011).

ခြောက်။ ။ အပြောင်းအလဲကာလများကြားရှိ KNU အဖွဲ့တွင်း တင်းမာမှုများ

KNU နှင့် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရအကြား ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ လျှို့ဝှက်ဆွေးနွေးမှုများကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး KNU အတွင်း သဘောထားမတိုက်ဆိုင်မှုများ လျင်မြန်စွာပင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ အားလုံးက ငြိမ်းချမ်းရေးရယူရန်လိုအပ်ပြီး ၎င်းတို့၏ အန္တိမပန်းတိုင်မှာ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာစေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည်ဟု သဘောတူကြသည်။ ကရင်ခွဲထွက်အဖွဲ့များနှင့် အခြားတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အတွေ့အကြုံများကို မြင်တွေ့ပြီး နောက်ပိုင်း ၁၉၉၀ နှင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်များအကြားတွင် ပြင်ပလွှမ်းမိုးမှုများ အထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး အယုံအကြည်ကင်းမဲ့မှုများ ပိုမိုအားကောင်းလာခဲ့သည်။ DKBA နှင့် ကရင်မဟုတ်သောအခြား EAO များသည် ၎င်းတို့၏ ကြိုးပမ်းမှုများနှင့် ပြည်သူများကို တပ်မတော်ထံ ထိုးရောင်းခဲ့သည့် အခွင့်အရေးသမားများအဖြစ် မြင်လာကြသည်။ ရလဒ်အဖြစ် ၂၀၁၁ ခုနှစ်အရောက်တွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသည် လက်နက်ချအရှုံးပေးခြင်းနှင့် ဆင်တူပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဟူသည့် အသုံးအနှုန်းမှာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကို သကာရည်လောင်းထားသော အသုံးအနှုန်းဟု KNU ခေါင်းဆောင်အတော်များများက ထင်မြင်လာကြသည်။ KNU နှင့် ကရင်အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းအချို့က ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးသည်လည်း အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပါဝင်သည်ဆိုသည့် အမြင်ကိုစိတ်ပျက်မုန်းတီးလာကြသည်။ ၎င်းတို့က ထိုအမြင်သည် နိုင်ငံရေးသဘောထား မတူညီမှုများကို ပြည်ဖုံးကားချရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ခေါင်းဆောင်များကို လောဘဇောတက်လာအောင် ပြုလုပ်ပြီး သွေးခွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်လာကြသည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးနောက် ပေါ်ပေါက်လာသော အက်ကြောင်းများ - ၂၀၁၁ တွင် စတင်ခဲ့သော အလွတ်တမ်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများကို မူတူးစေးဖိုး (ထိုအချိန်က GOC)၊ ကွယ်ထူးဝင်း၊ ရော်ဂျာခင် နှင့် ဒေးဗစ်တော်တို့ အပါအဝင် ပုဂ္ဂိုလ်အချို့က ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ အခြားကရင်အကျိုးသက်ဆိုင်သူများက ထိုခေါင်းဆောင်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးအားပေးသူများဟု ထင်မြင်လာခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုခေါင်းဆောင်များက အစည်းအရုံး ဆက်လက်ရှင်သန်မှုနှင့် ကရင်လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် အစိုးရ၊ ဒေသတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးများ စသည်တို့တွင် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှုအပေါ်တွင် မူတည်နေပြီး ဒေသတွင်း တိုးတက်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသကို ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမရဟု ဆိုကြသည်။ ထအတွက်ကြောင့် စီးပွားရေးဈေးကွက်အသစ်တွင် KNU က အကျိုးသက်ဆိုင်သူများထဲမှ တစ်ဦးဖြစ်လာရန် အရေးကြီးသည်။ ဒေသအဆင့်တပ်ရင်းမှူးများ အကျင့်ပျက်ခြစားလာပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်စုများတည်ထောင်လာခြင်းမှကာကွယ်ရန်အတွက် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအား ချဉ်းကပ်ရာတွင် KNU အနေဖြင့် ကြိုတင်စဉ်းစားလုပ်ကိုင်မှုများပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်။[၂၇] တစ်ချိန်တည်းတွင် ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်အချို့ဖြစ်သော ဥက္ကဋ္ဌတာမလဘော၊ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ဒေးဗစ်သာကပေါ်နှင့် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး (တာမလာဘော၏သမီး) နော်စီဖိုးရာစိန် တို့အပါအဝင် အစည်းအရုံးမှ အခြားခေါင်းဆောင်များက ထိုအမြင်များကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုခေါင်းဆောင်များ အတွက် ပန်းတိုင်မှာ အစိုးရပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပြီး (ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်) ပြည်ပရှိ ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုများနှင့် တသားတည်းဖြစ်ကာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှ တဆင့် ၎င်းတို့၏ တောင်းဆိုချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးမည်ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်ဟု ထင်မြင်ခဲ့ကြသည်။

ခေါင်းဆောင်ပိုင်းအသစ်နှင့် ထိရှလွယ်သောရှေ့ရေး - နိုဝင်ဘာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်ကျင်းပခဲ့သော ၁၅ ကြိမ်မြောက် KNU ညီလာခံတွင် မူတူးစေးဖိုးကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်နှင့် ကွယ်ထူးဝင်းကို အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် နော်စီဖိုးရာစိန် ကိုလည်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ခန့်ထားခဲ့ပြီး ၎င်း၏အနီးကပ်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်သော ဖဒိုမန်းမန်းသည်လည်း တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး ၂ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ KNU ၏ ရှေ့ခေါင်းဆောင်ပိုင်းလက်ထက်တွင် ၎င်းတို့တောင်းဆိုသော ဖက်ဒရယ်စနစ်သို့ ဦးတည်မည့် နိုင်ငံရေး သဘောတူညီချက်များကို အသေအချာ ပေါ်ပေါက်စေနိုင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ လက်ခံရန် မူဝါဒချမှတ်ထားခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းအသစ်က ဆည်အကြီးများတည်ဆောက်ခြင်းကဲ့သို့သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုများရှိလာသည့်အခါမှ ပြုလုပ်ရန် မူဝါဒများဆက်လက်ချထားခဲ့သော်လည်း စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍများတွင် ပိုမိုတက်ကြွစွာ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည်ဟုလည်း ပြောကြားခဲ့သည်။ စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများချမှတ်ပြီး စီးပွားရေးကော်မတီကို နည်းစနစ်ကျကျတည်ထောင်မည်ဟု ညီလာခံက အတည်ပြုပြောဆိုခဲ့ပြီး အချို့ခေါင်းဆောင်များသည် ထိုကဏ္ဍများတွင် ပိုမိုပါဝင်ဆောင်ရွက်လာခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် "နိုင်ငံရေးသဘောတူညီမှုများ ရရှိရန် အရေးတကြီးဆောင်ရွက်စရာကိစ္စများ ရှိသေးသည်" KNU သည် အခြား EAO များနှင့် ပူးပေါင်းကာ "တိုင်းရင်းသားများအားလုံးအတွက် ဒီမိုကရေစီ၊ သာတူညီမျှမှုနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်တို့ကို ဆောင်ကျဉ်းပေးနိုင်သော စစ်မှန်သည့် ဖက်ဒရယ်စနစ် ပေါ်ပေါက်ရန် ရှေးရှုလုပ်ဆောင်သွားမည်" ဟု ညီလာခံက အတည်ပြုပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုအပြောင်းအလဲက ၂၀၁၆ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းများအထိ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး တည်မြဲအောင် လမ်းဖောက်ပေးခဲ့အပြင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်လာခြင်းနှင့် ဒေသအဆင့်တွင် အစိုးရနှင့် KNU အကြား ယှဉ်ပြိုင်မှု၊ ပူးပေါင်းမှုပုံစံအသစ်များလည်း ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့သည်။

---

[၂၆] See Kim Jolliffe, "Refugee decision-making processes, community-based protection and potential voluntary repatriation to Myanmar," external research commissioned by United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR, 2015), 25-30, available at: http://research.kim/works/refugee-decision-making-processes-community-based-protection-and-potential-voluntary-repatriation-to-myanmar. ကိုကြည့်ပါ။

[၂၇] Ibid။ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များနှင့် အင်တာဗျူး (ထိုင်းနိုင်ငံ ၂၀၁၃)။

ခုနစ်။ ။၂၀၁၂ ခုနှစ်ကတည်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အနေအထားအပြောင်းအလဲများ

၂၀၁၂ ခုနှစ်ကတည်းက နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာအပြောင်းအလဲများသည် KNU ခရိုင်ခုနစ်ခုလုံးအတွင်းရှိ နယ်မြေဒေသနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး အနေအထားများကိုလည်း ပြောင်းလဲစေခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တွင် ဒေသများ၌ အစိုးရဝင်ရောက်မှု သိသိသာသာ တိုးတက်လာခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ အခြားတစ်ဖက်တွင် KNU သည် ၎င်းတို့၏ အရပ်သားလုပ်ငန်းများကို နေရာဒေသ အတော်များများ၌ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိလာခဲ့ပြီး အရှိန်အဟုန်ဖြင့် တိုးတက်နေသော စီးပွားရေးကဏ္ဍတွင်လည်း ပိုမိုပါဝင်လာနိုင်ခဲ့သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပြည်သူများ၏ လုံခြုံရေးအခြေအနေများ ကောင်းမွန်လာသော်လည်း အာဏာပိုင်အမျိုးမျိုး အုပ်ချုပ်သည့်ဒဏ်နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးပွားလာပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုပိုမိုများပြားလာသည့်ဒဏ်များကိုလည်းခံစားနေရသည်။

ထိန်းချုပ်မှုကိုဖော်ပြပုံ - မည်သည့် လက်ရှိ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်တွင်မျှ ပိုင်နက်ခွဲဝေမှုကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပေ။ NCA တွင်ဖော်ပြထားသော "အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသည့်ဒေသ" ဟူသော အသုံးအနှုန်းကိုလည်း ကောင်းစွာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားခြင်း မရှိပေ။[၂၈] ထို့ကြောင့် အဖွဲ့အမျိုးမျိုး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများမှာ မည်သူက မည်သည့်ဒေသ၊ မည်သည့်လူထုများအပေါ် ထိန်းချုပ်နိုင်မှုရှိသည်ဟု ခွဲခြားထားခြင်းမရှိဘဲ ထပ်လျက်ရှိသည်။ KNU၊ အစိုးရနှင့် အခြားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များသည် ၎င်းတို့၏အာဏာကို ပုံစံနှစ်မျိုးဖြင့် ပြသကြသည်။ -

က) စစ်ရေးအဟန့်အတားများ - မိမိပိုင်နက်သို့ဝင်ရောက်လာသော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းမှန်သမျှကို ခြိမ်းခြောက်မှုပုံစံမျိုးများဖြင့် စစ်ရေးအဟန့်အတားများ ပြုလုပ်သည်။ နေရာအတော်များများတွင် တပ်မတော်၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များက ၎င်းတို့၏ ဟန့်တားမှုပုံစံများဖြင့် "လုပ်ရှားရာနေရာများ" ကို သဘောတူညီမှု ရယူနိုင်ကြသည်။

ခ) ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆက်ဆံရေးတည်ဆောက်ခြင်း - ကျေးရွာအဆင့်ခေါင်းဆောင်များ၊ ဩဇာအာဏာသက်ရောက်သူများနှင့် ဆက်ဆံရေးများ တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြင့်လည်း ထိုဒေသမှလူထုများက အခြားပြိုင်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများထက် မိမိအဖွဲ့နှင့် ပိုမိုပူးပေါင်းလာအောင် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ထိုနည်းလမ်းက တစ်ဖွဲ့တည်း သီးသန့်နယ်မြေအတွင်း ဝင်ရောက်ဖြတ်သန်းခွင့် မပေးနိုင်သော်လည်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာနှင့် မိမိတို့၏ အကျိုးစီးပွားများကို ကာကွယ်ရာတွင် ပိုမိုလွယ်ကူစေသည်။ ထိုသို့ဒေသခံလူထုအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရနှင့် KNU နှစ်ဖွဲ့စလုံးတွင် ရည်မှန်းချက်ရှိသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများမှတဆင့် အစိုးရ၏အုပ်ချုပ်ရေး တိုးချဲ့ခြင်း - အစိုးရသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကတည်းက ၎င်း၏ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား ချဲ့ထွင်ခြင်း၊ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်၊ လူမှုဝန်ဆောင်မှုများနှင့် တပ်မတော်နှင့်သာ ထိတွေ့ဆက်ဆံဖူးသည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသောဒေသများရှိ ပြည်သူများအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စများတို့ကို အထူးအလေးထား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အစိုးရသည် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များမှတဆင့် ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆက်ဆံရေးများတည်ဆောက်ခဲ့ပြီး အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသည့် ဒေသများတွင် ထိန်းချုပ်မှုများ ပိုမိုရရှိလာခဲ့ကြသည်။ အစိုးရသည် အရှေ့မှ အနောက်သို့ ချဲ့ထွင်မည့်အစား ၎င်းတို့ အပြည့်အဝထိန်းချုပ်ထားသော်လည်း EAO ပိုင်နက်များဖြင့် ဝန်းရံနေသည့်နေရာများကို ဗဟိုပြုကာ ချဲ့ထွင်မှုများ ပြုလုပ်သည်။ ထိုဗဟိုချက်များတွင် အစိုးရလက်အောက်တွင် အချိန်ကြာမြင့်စွာ တည်ရှိနေခဲ့သည့် ဖာပွန်၊ ကော့ကရိတ် စသည့်မြို့များနှင့် အသစ်ဖော်ထုတ်ထားသော "မြို့နယ်ခွဲမြို့များ"ပါဝင်သည်။ ထိုမြို့များက မြို့နယ်အတွင်းရှိ အဓိကမြို့များမှ အုပ်ချုပ်ရန်ခက်ခဲသော နေရာများအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးဗဟိုချက်များအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။[၂၉] အစိုးရသည် လူမှုဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်ခြင်းစသည်တို့ပြုလုပ်ကာ နယ်မြေသစ်များနှင့် ထိတွေ့မှုပြုလုပ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းအများစုကို အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန (GAD) က ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး အခွင့်သာသောနေရာတိုင်းတွင် ၎င်းဌာနက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ (VTAs) ခန့်ထားခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် အချိန်ကာလကြာမြင့်စွာ KNU ကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌများကို ထောက်ပံ့ကြေးငွေများ ချီးမြှင့်ခြင်းနည်းလမ်းဖြင့်လည်း ခန့်ထားသည်။

တပ်မတော် စစ်တန်းလျားသို့ပြန်ပြီလား - ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကတည်းက အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသောဒေသများတွင် တပ်မတော်သားများနှင့် အရပ်သားများအကြား ထိတွေ့ဆက်ဆံမှု သိသိသာသာ လျော့ကျလာသည်။ ထိုအချင်းအရာက ဒေသခံလူထုများ ကြုံတွေ့နေရသည့် လုံခြုံရေးအခြေအနေများ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်လာစေသော်လည်း အစိုးရလုံခြုံရေးတပ်များ၏ အလွဲသုံးစားပြုမှုများကတော့ ရံဖန်ရံခါ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စအများစုကို အရပ်သားဌာနများသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သော်လည်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနကို စစ်တပ်ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် ဆက်လက်ထားရှိခဲ့သည်။ ယင်းဌာနတွင် စစ်တပ်အရာရှိဟောင်းများ အပါအဝင် ဗမာအမျိုးသားများကို အများဆုံးခန့်ထားပြီး အာဏာအရှိဆုံး ဌာနတစ်ခုအဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်နေခဲ့သည်။

---

[၂၈] NCA ဖြည့်စွက်ချက်တွင် ထပ်လောင်းရှင်းလင်းချက်များလိုအပ်ကြောင်း " "အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသောဒေသများ" ဟူသည့်အသုံးအနှုန်း၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဆွေးနွေးရန်နှင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်သဘောတူပါသည်"ဟု ဖော်ပြထားသည်။

[၂၉] အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် အခြားအစိုးရဌာနများက ထိုနေရာများကို "မြို့နယ်ခွဲများ" ဟုခေါ်ဆိုခဲ့ပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ် လူဦးရေနှင့် သန်းခေါင်စာရင်းတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ရှင်းလင်းစွာ နယ်နိမိတ်ရေးဆွဲထားသည်။ သို့သော် မြို့နယ်ခွဲဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် မပါရှိသည့်အတွက် အစိုးရက၎င်းတို့ကို မြို့ဟုသာ ခေါ်ဝေါ်သည်။ ထိုမြို့များတွင် အစိုးရရုံးများလည်းရှိသည်။ လက်တွေ့တွင် ထိုမြို့နယ်ခွဲမြို့များသည် အနီးအနားဒေသများအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးဗဟိုအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

တပ်မတော်သည် ပြည်သူလူထုများနှင့်ပတ်သက်သော ပြုမူလုပ်ဆောင်ပုံများ တိုးတက်လာခဲ့သော်လည်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော ဒေသများအတွင်းရှိ ၎င်း၏ စစ်ရေးယန္တရား၊ အဆောက်အဦးများကို သိသိသာသာ တိုးချဲ့အားဖြည့်နေခဲ့ပြီး လိုအပ်ပါက တိုက်ပွဲဝင်ရန် အသင့်အနေအထားတွင် ဆက်လက်ရှိနေခဲ့သည်။ အခြားဒေသအများစုတွင် ၎င်းတို့၏ တပ်စခန်းများမှ ဆုတ်ခွာခဲ့ပြီး ပိုမိုကြီးမားသော အခြေစိုက်စခန်းများတွင် ပြန်လည်စုစည်းခဲ့သည်။ တပ်များကို ပိုမို ပုံမှန်အလှည့်ကျ ဖြည့်တင်းမှုများပြုလုပ်နိုင်ရန် ဝါးဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သော ခံတပ်များကို ကွန်ကရစ်ဖြင့် အခိုင်အမာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ ဝင်ရောက်ဖူးခြင်းမရှိသည့် နေရာများတွင်လည်း ကင်းထောက်ခြင်းလုပ်ငန်းများ စတင်လုပ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ တပ်မတော်၏ ထိုသို့ ရှေ့သို့ချီနေသည့် အနေအထားနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုကြောင့် တပ်မတော်အတွက် မဟာဗျူဟာကျကျရရှိလာသော အကျိုးကျေးဇူးများက တပ်မတော်၏အနေအထားနှင့် လှုပ်ရှားမှုများကို နှောင့်ယှက်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် ကန့်သတ်ခြင်း စစ်ရေးနည်းဗျူဟာများအသုံးပြုလေ့ရှိသော KNLA ၏ အပစ်အခတ် ရပ်စဲမှုအပေါ်ထားရှိသော ယုံကြည်မှုကို အထူးပျက်ပြားလာစေခဲ့သည်။

KNU ၏ အရပ်ဖက်လုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်လာနိုင်ခြင်း - တစ်ချိန်တည်းတွင် ပဋိပက္ခများ လျော့နည်းသွားခြင်းနှင့် အခြားအာဏာပိုင်များနှင့် ဆက်ဆံရေးများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခြင်းတို့ကြောင့် KNU ၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အရပ်ဘက်လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်လာနိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် KKO/DKBA က ၎င်းထိန်းချုပ်သောဒေသများတွင် KNU အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ ပြန်လည်တည်ထောင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ BGFs များကလည်း အလားတူခွင့်ပြုလာခဲ့သည်။ ယခုအခါတွင် KNU သည် အရှေ့တောင်ပိုင်း ဒေသအနှံ့တွင် ညီလာခံများနှင့် ကော်မတီအစည်းအဝေးများ ပြန်လည်ကျင်းပလာနိုင်ကာ KNLA ထိန်းချုပ်မှုကို ကန့်သတ်ထားသော နေရာများအပါအဝင် နေရာအနှံ့အပြားတွင် လူမှုဝန်ဆောင်မှုများကို ယခင်ကထက် ပိုမိုလွတ်လပ်စွာပေးလာနိုင်သည်။

KED နှင့် KSEAG မှထောက်ပံ့ပေးသော ကျောင်းအရေအတွက်မှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစတင်ကာ နှစ်တိုင်းတိုးပွားလာနေပြီး ထိုအဖွဲ့အစည်းများမှ ဝန်ထမ်းများကို အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက် လက်နက်ကိုင်အာဏာပိုင်များက ၎င်းတို့ထိန်းချုပ်ရာ ဒေသများအတွင်းရှိ ရပ်ရွာလူထုများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံခွင့်များ ပိုမိုပေးထားခဲ့သည်။ ၂၀၁၂-၁၃ ပညာသင်နှစ်နှင့် ၂၀၁၅-၁၆ ပညာသင်နှစ်အတွင်း KSEAG ထံမှ အထောက်အပံ့ရရှိခဲ့သော ကျောင်းပေါင်း ၁၃၅၆ မှ ၁၅၀၆ သို့ တိုးပွားလာခဲ့သည်။[၂၀] KDHW သည်လည်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုမှ အကျိုးကျေးဇူးများရရှိခဲ့သည်။ အဖွဲ့သည် ယခင်ထက် ပိုမိုပုံသေဆန်သော ကျေးရွာအုပ်စု ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသစ်များကို တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ KDHW ခေါင်းဆောင်များနှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့စဉ်က ယခုအခါ ဌာနသည် နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့များနှင့် ဆက်စပ်နေသော အဖွဲ့များအပါအဝင် ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအားလုံးနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို တရားဝင် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသည်။

ယခင် အစိုးရထိန်းချုပ်သောနေရာများတွင်သာ လှုပ်ရှားသော ကရင်ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများလည်း ရှိလာသဖြင့် IDP များဆိုင်ရာအကူအညီနှင့် အခြားလူမှုကူညီ ထောက်ပံ့မှုများ ပိုမိုအားကောင်းလာခဲ့သည်။ ထိုအပြောင်းအလဲများကြောင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီးနောက်ပိုင်းတွင် စစ်ဘေးရှောင်စခန်းများ၊ KNU ထိန်းချုပ်ဒေသများနှင့် အစိုးရထိန်းချုပ်ဒေသများမှ အဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် ကရင်လူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအကြားရှိ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှာ လျင်မြန်စွာ ကြီးထွားလာခဲ့သည်။ ထို့အပြင် လွတ်လပ်သော လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများသည် ယခုအခါ အစိုးရထိန်းချုပ်မှုအောက်ရှိ ဒေသများတွင်လည်း ပိုမိုလွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားလာနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်လာနိုင်ခြင်း - KNU အတွက်ပေါ်ပေါက်လာသော "အခွင့်အလမ်းများ" ထဲမှ အငြင်းပွားဖွယ်ရာ အဖြစ်ဆုံးမှာ စီးပွားရေးနှင့် အကြီးစားဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့် ဆက်စပ်နေသော အထူးသဖြင့် အရင်းအမြစ် တူးဖော်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသော ကိစ္စရပ်များပင်ဖြစ်သည်။ KNU နှင့်ဆက်စပ်နေသည့် ကုမ္ပဏီအသစ်များ ထူထောင်ရာတွင် အလုပ်မှုဆောင်ကော်မတီဝင်အချို့က ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့် အာဏာပိုင်များ အထူးသဖြင့် မြိတ်-ထားဝယ်၊ ဒူးပလာယာ နှင့် ဒူးသဦး ခရိုင်များမှအာဏာပိုင်များက ၎င်းတို့ ကိုယ်ပိုင် ကုမ္ပဏီပုံစံမျိုးစုံကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ သတင်းအရင်းအမြစ်အချို့အရ အစိုးရမှ KNU အား ကုမ္ပဏီများထူထောင်ရန်နှင့် ဒေသခံပြည်သူများထံမှ အခွန်လျော့ချကောက်ယူရန် တက်ကြွစွာတိုက်တွန်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ KNU နှင့် ကရင်အရပ်ဘက်မှ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏အမြင်တွင် ထိုတိုက်တွန်းမှုသည် KNU ခေါင်းဆောင်များအား နိုင်ငံရေး ကိစ္စရပ်များဘက်မှ အာရုံလွှဲရန်နှင့် အဖွဲ့အစည်း၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို အားနည်းအောင်ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ထိုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်တစ်ဦးတည်းက စီမံနေခြင်းမျိုးလား သို့မဟုတ် ခရိုင်အဆင့်နှင့် တပ်မဟာအဆင့် အာဏာပိုင်များမှ စီမံခန့်ခွဲခြင်းမျိုးလား သို့မဟုတ် ဗဟိုမှသူများမှ စီမံခန့်ခွဲနေခြင်းလား မသဲကွဲပေ။ ထို့အပြင် ယင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် KNU ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးလွှမ်းမိုးမှုများမှ မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိ အကျိုးရရှိနေသည်ဆိုသည်မှာလည်း မရှင်းလင်းပေ။

ခရိုင်အဆင့်တွင် သိသိသာသာ လုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိသောကြောင့် ယေဘုယျအားဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအများအပြားကို KNU မှ

---

[၂၀] KSEAG မှ အချက်အလက်များကို ပံ့ပိုးပေးပါသည်။ Kim Jolliffe and Emily Spears-Meers, *Strength in Diversity: Towards Universal Education in Myanmar's Ethnic Areas* (The Asia Foundation, 2016), available at: http://asiafoundation.org/publication/strength-in-diversity/ ကိုကြည့်ပါ။ ထိုအတောအတွင်း မြန်မာအစိုးရ၏ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနထံမှ အထောက်အပံ့ရရှိသော ကျောင်းပမာဏမှာလည်း ၂၆.၈% မှ ၄၉.၃% အထိ သိသိသာသာ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။

အသေအချာထိန်းကျောင်းနေခြင်းမျိုး မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ နိုင်ငံရေးတိုးတက်မှုများသည် ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးချဲ့ထွင်မှုများ (အထူးသဖြင့် သယံဇာတ တူးဖော်ထုတ်လုပ်သည့် ကဏ္ဍများ) ထက် နေးကွေးကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုအနေအထားများက အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုနှင့်စပ်ဆိုင်သည့် စီးပွားရေးများ ပေါ်ပေါက်လာစေပြီး အုပ်ချုပ်ရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများတွင် အဟန့်အတားများဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်သည်။ လမ်းများဖောက်လုပ်ရေးနှင့် အခြားပြည်သူပိုင် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများတွင်လည်း KNU နှင့် အစိုးရတို့အကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးတက် လာခဲ့သည်။ သို့သော် KNU ၏ မည်သည့်အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းများက မည်သည့်နေရာမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြောင်းမှာမူ မရှင်းလင်းပေ။

မြေပြင်ပေါ်ရှိ ကဏ္ဍအလိုက်အုပ်ချုပ်ရေး - ထိုသို့အနေအထားများပြောင်းလဲသွားသဖြင့် မြေပြင်ပေါ်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေး၊ အခွန်ကောက်ခံမှု၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု၊ လမ်းဖောက်လုပ်ရေး၊ တရားဥပဒေနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အထောက်ကူများစသည့် ကဏ္ဍကြီးရှစ်ခုတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုပုံစံသစ်များ အထူးသဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသည်။

အုပ်ချုပ်ရေး - ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့်တွင် KNU ၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်နှင့် မြန်မာအစိုးရ၏ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန (GAD) စနစ် တို့သည် အပြိုင်တည်ရှိနေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကျေးရွာအုပ်စု ခေါင်းဆောင်များသည် KNU ကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌရာထူး (KNU VTC) ရော၊ GAD ၏ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရာထူး (GAD VTA) ကိုပါ ယူထားရသည်။ အချို့အခြေအနေများတွင် KNU VTC နှင့် GAD VTA တို့ကို သီးခြားပုဂ္ဂိုလ်များက တာဝန်ယူပြီး တူညီသော/ထပ်နေသော ဒေသများအတွက် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် အစိုးရကျေးရွာအုပ်စုတစ်ခုအတွင်း၌ KNU ကျေးရွာအုပ်စုတစ်ခုထက်ပိုပြီး တည်ရှိနိုင်ကာ ပြောင်းပြန်အနေအထားတွင်လည်း ရှိနေနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် KNU နှင့် အစိုးရတို့၏ ကျေးရွာအုပ်စု နယ်နိမိတ်များသည် တထပ်တည်းကျနေနိုင်သည်။ ၎င်းတို့၏စနစ်များ တရားဝင်ပေါင်းစည်းထားခြင်း ရှိသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ ထိုတာဝန်ခံများသည် သာမန်အားဖြင့် အာဏာပိုင်နှစ်ရပ်လုံးနှင့်ပတ်သက်ဆက်ဆံရသလို အခြားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့်လည်း ဆက်ဆံရသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ စစ်အတွင်းတွင် အာဏာပိုင်အမျိုးမျိုးနှင့် ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်ရခြင်းထက် အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော ကာလများတွင် လုပ်ဆောင်ရခြင်းက ပိုမိုလွယ်ကူသည်။

အခွန်ကောက်ခံခြင်း - အခွန်ကောက်ခံခြင်းသည် သတိထားကိုင်တွယ်ရသော ကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်နေဆဲဖြစ်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်အမျိုးမျိုးကြားတွင် ၎င်းကိစ္စကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ အစိုးရက EAO များ၏ အခွန်ကောက်ခံမှုကို တရားမဝင်ဟု ထင်မြင်ထားပြီး KNU နှင့် အခြားအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာလူထုများထံမှ အခွန်ကောက်ခံကာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေသည်ဟူ၍ ရံဖန်ရံခါရှုံ့ချလေ့ရှိသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် KNU နှင့် DKBA တို့သည် ၎င်းတို့အုပ်ချုပ်ရေးများ ထပ်နေသည့်ဒေသများတွင် နှစ်ဖွဲ့စလုံးယှဉ်ကာ အခွန်ကောက်လေ့ရှိသည်။ KNU သည် ၎င်းတို့တိုက်ရိုက်ထိန်းချုပ်ထားခြင်းမရှိသော နေရာအချို့ကို ဝင်ရောက်မှုမပြုရန် ကန့်သတ်ခံထားရပြီး ထိုနေရာများတွင် ဒေသအဆင့်သဘောတူညီမှုများမှတဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပိုင်နက်များကို သတ်မှတ်ထားသည်။ ထိုအချင်းအရာသည် ဒေသခံလူထုအတွက် ဆိုးရွားသောကိစ္စမဟုတ်ပေ။ ထိန်းချုပ်ခွင့်အကန့်အသတ်ဖြင့်ရှိသော နေရာများတွင် အခွန်ကို မှန်းခြေတွက်ချက်ကာ ကောက်ခံပြီး ဝန်ပိစေကာ စနစ်တကျကြပ်မတ်ခြင်း မရှိပေ။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အချို့ရပ်ရွာများသည် KNU အပေါ်ထားရှိသော သစ္စာစောင့်သိမှုကြောင့် အခွန်ဆက်လက်ပေးဆောင်နေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

ပညာရေးကဏ္ဍ - အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီးချိန်ကတည်းက KSEAG ထောက်ပံ့သောကျောင်းများတွင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်မှ ဆရာ/မအရေအတွက် သုံးဆခန့်အထိ တိုးပွားလာခဲ့ပြီး ၂၀၁၂-၁၃ တွင် ၁,၅၇၄ ဦးမှ ၂၀၁၅-၁၆တွင် ၄,၇၁၈ ဦးဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း ပေါင်းစပ်ကျောင်းပေါင်း ၃၇၉ ကျောင်းအထိပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း ၇၄၃ ကျောင်း ရှိပြီဖြစ်သည်။ ယနေ့တွင် KED မှထောက်ပံ့နေသော ကျောင်းအားလုံး၏ ထက်ဝက်ခန့်မှာ MoE ထံမှလည်း အထောက်အပံ့များရရှိနေသည့် ပေါင်းစပ်ကျောင်းများ ဖြစ်သည်။[၃၁] ပုံမှန်အားဖြင့် MoE က ထိုဆရာ/မများကိုစေလွှတ်ခန့်ထားရာတွင် KNU နှင့်တိုက်ရိုက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ GAD နှင့် MoE မှ တာဝန်ရှိသူများသည် ဆရာ/မများ၊ ကျောင်းဝတ်စုံများ၊ ကျောင်းဆောင်ပြင်ဆင်ခြင်းကိစ္စများ၊ ဖတ်စာအုပ်များနှင့် အခြားအထောက်အကူ ကိစ္စရပ်များအတွက် ကျေးရွာ ခေါင်းဆောင်များ၊ ကျောင်းရှိ KED မှထောက်ပံ့ထားသော ဆရာ/မများ သို့မဟုတ် ကျောင်းကော်မတီဝင်များကိုသာ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်လေ့ရှိကြသည်။ ထိုအချင်းအရာက အစိုးရသည် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပခြင်းထက် ကရင်နယ်မြေများကို တဖြည်းဖြည်းချင်း သိမ်းယူကာ ဒေသခံလူထုများကို "ဗမာဇာတ်သွင်း" သည့် နည်းလမ်းကို အသုံးပြုရန်ကြိုးစားနေသည်ဟု KNU က သံသယဖြစ်စေသည်။

ဆရာ/မများ လိုချင်၊ မလိုချင်သည်နှင့်ပတ်သက်ပြီး လူထု၏ အမြင်များမှာ ရောထွေးနေသည်။ ဥပမာဆိုရလျှင် ဒေါနဒေသအရှေ့ပိုင်းရှိ KED မှထောက်ပံ့ထားသော ရပ်ရွာကျောင်း ၂၉ ကျောင်းသို့ ဆရာ/မများ ပို့ပေးရန် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် MoE က ပထမဆုံးကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ၎င်းကမ်းလှမ်းချက်ကို ၁၃ ကျောင်းက လက်ခံခဲ့သည့်အတွက် ပေါင်းစပ်ကျောင်းများ ဖြစ်လာခဲ့ပြီး ၁၆ ကျောင်းက ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ ထိုကမ်းလှမ်းချက်များကို KNU နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခဲ့ခြင်းများလည်းရှိ

[၃၁] ၂၀၁၅-၁၆ တွင် KSEAG မှထောက်ပံ့နေသောကျောင်းများ၏ ၄၉.၃% တွင် MoE မှ ထောက်ပံ့ထားသောဆရာ/မများရှိပြီး ၂၀၁၂-၁၃ တွင် ၂၆.၆% မှ တိုးတက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

သည်။ ဤနေရာတွင်အာဏာပိုင်များ၏ အမြင်များသည်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင်အဓိကကျသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် KED နှင့် MoE အကြား ပိုမြင့်သောအဆင့်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အကန့်အသတ်များ ရှိနေပြီး ထိုအချင်းအရာက ဒေသအဆင့်တင်းမာမှုများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအခက်အခဲများထံ ဦးတည်သွားလေ့ရှိသည်။[၃၂]

<u>ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ</u> - ဤကဏ္ဍနှင့် ပညာရေးမတူသောအချက်မှာ KNU နှင့် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများနှင့် အစိုးရ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန (MoH) အကြားတွင် စနစ်တကျ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု အလွန်နည်းသည်။ ထပ်နေသော ဒေသများကို ဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင်ပင် ဆေးခန်းများကို သပ်သပ်စီ ခန့်ခွဲကြသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ KDHW နှင့် ၎င်း၏ ဆက်စပ်အဖွဲ့များမှ ဦးစီးဖော်ဆောင်နေသော "ပေါင်းဆုံမှု" အစီအစဉ်များကြောင့် ဒေသအဆင့်များတွင် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုများရှိလာခဲ့ပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများ လည်း တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခဲ့သည်။[၃၃]

<u>မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု</u> - အစိုးရနှင့် KNU နှစ်ရပ်လုံးသည် အာဏာပိုင်အမျိုးမျိုးရောထွေးနေသော နေရာများရှိ လယ်သမားများပိုင်ဆိုင်သော မြေကွက်များကို နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကာ ၎င်းတို့၏ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များကို အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် KNU တို့အကြား နှစ်ဦးသဘောတူရေးထိုးထားသော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်တွင် အစိုးရအနေဖြင့် KNU ၏ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်ကို အသိအမှတ်ပြုရမည်ဟု ပါရှိသည်။ ထိုအချက်ကို လိုက်နာစေရန် KNU သည် ၎င်း၏ မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို စနစ်ကျအောင် စတင်ပြင်ဆင်မှုများ အသေအချာ ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လုပ်ဆောင်လာနေသည့် အခြေအနေကြားတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့်များနိုင်ရန် မြေပိုင်ရှင်များသည် ၎င်းတို့မြေများကို အာဏာပိုင်နှစ်ရပ်လုံးထံတွင် မှတ်ပုံတင်ရန် စိတ်အားထက်သန်နေကြပြီး မှတ်ပုံတင်ခွင့်လည်း ရံဖန်ရံခါ ဆိုသလို ရရှိနေကြသည်။ KAD သည် အစိုးရလည်းဝင်ရောက်ခွင့်ရှိသော ဒေသများရှိ မြေများကို မှတ်ပုံတင်ပေးရန် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး အကြောင်းမှာ KNU နှင့် ဒေသ၏ မြေယာဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အခြားဘက်မှ လွှမ်းမိုးမှု မပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။

<u>လမ်းများ</u> - အစိုးရသည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီးသည့်အချိန်များကတည်းက လမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အဆင့်မြှင့်ခြင်း အစီအစဉ်များကို စတင်ခဲ့သည်။ အကျော်ကြားဆုံးမှာ (မြဝတီအနီးရှိ) သင်္ကန်းညီနောင် မှ ကော့ကရိတ် ကိုဆက်သွယ်ထားသော "အာရှလမ်းမကြီး" ဖြစ်ပြီး ဒေါနတောင်တန်းကိုဖြတ်ရန် ယခင်ကြာချိန်ကို ထက်ဝက်ကျော်ကျော် လျှော့ချပေးသည်။ အခြားအဓိကလမ်းများတွင် မြဝတီ-ရန်ကုန်စကြံ်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ Kanchanaburi မှ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းတည်ဆောက်နေသော ထားဝယ်မြို့တို့ကို ဆက်သွယ်ပေးမည့် အာရှလမ်းမကြီး၏ ကော့ကရိတ်-အိန္ဒူ လမ်းအပိုင်းလည်း ပါဝင်သည်။ လမ်းအများစုကို ဘားအံနှင့် ဒူးပလာယာခရိုင်များအတွင်းတွင် အဆင့်မြှင့်တင်မှုများ ပြုလုပ်နေသည်။

တပ်မတော်သည် ယခင်ခေတ်များက ပဋိပက္ခဒေသများအတွင်းရှိ လမ်းများကို ပြုပြင်၊ ဆောက်လုပ်ရန် ဒေသခံများအား အတင်းအဓမ္မခိုင်းစေမှုများအပေါ်တွင် အားထားခဲ့ရသည်။ ထိုလမ်းများကို စစ်ရေးကိစ္စများနှင့် အကြီးစား စီးပွားဖြစ် လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုခဲ့ပြီး ယာဉ်များအပေါ်ကောက်ခံသော သွင်းကုန်ခွန်များမှ အကျိုးအမြတ်အနည်းငယ်ကို ရပ်ရွာများအတွက် ပေးခဲ့သည်။ အမဲရောင်နယ်မြေများတွင် ယခင်ကတည်းက တပ်မတော်လှည့်ကင်းများကို ရှောင်ရှားလိုသော ဒေသခံများသည် လမ်းများကိုလည်း သုံးစွဲခွင့်မရှိပေ။[၃၄] လမ်းအသစ်များမှာမူ အများပြည်သူသုံးစွဲခွင့်ရှိသောကြောင့် အခြေခံ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ တိုးပွားလာစေခဲ့သည့်အတွက် သာမန်ပြည်သူများအတွက် အလွန်အကျိုးရှိသည်ဟု ဖြေဆိုသူ အများအပြားက ဆိုသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်မူပြည်သူများ၏မြေယာများကို လျော်ကြေးပေးခြင်း မရှိသလောက်ဖြင့် သိမ်းဆည်းသည့် အကြောင်းအရင်းတစ်ရပ် ဖြစ်လာခဲ့ပြီး[၃၅] လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများနှင့်လည်း ဆက်စပ်လာခဲ့သည်။

လမ်းများသည် ပဋိပက္ခအနေအထားများကို နည်းလမ်းနှစ်မျိုးဖြင့် သက်ရောက်မှုရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပထမအချက် အနေဖြင့် KNLA နှင့် DKBA တပ်မှူးများက ၎င်းတို့၏ နည်းဗျူဟာများအပေါ် သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် ရိုက်ခတ်လာမှုများကို ပူပန်လာကြသဖြင့် လမ်းများသည် တင်းမာမှုများ၏ ရင်းမြစ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ တပ်မတော်သည် လမ်းများကို ပံ့မှန်ထောက်ပို့လမ်းကြောင်းများ၊ တပ်များ လဲလှယ်ခြင်းများနှင့် စစ်သုံးယာဉ်ကြီးများသယ်ယူရန် အသုံးပြုပြီး EAO များကမူ တောတောင်ထူထပ်သောဒေသများကို ပိုမိုအသုံးပြုကြသည်။ ပဋိပက္ခအနေအထားများတွင် လမ်းများ၏ ဒုတိယအကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ

---

[၃၂] ယင်းနှင့် အခြားပဋိပက္ခဒေသများရှိ ပညာရေးကဏ္ဍဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော အသေးစိတ်အချက်အလက်များအတွက် Jolliffe and Spears-Meers ၏ *Strength in Diversity* ကိုကြည့်ပါ။

[၃၃] ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အချက်အလက်များအတွက် Bill Davis and Kim Jolliffe, *Achieving Health Equity in Contested Areas of Southeast Myanmar* (The Asia Foundation, 2016), ကိုကြည့်ပါ။ http://asiafoundation.org/publication/achieving-health-equity-contested-areas-southeast-myanmar/ တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

[၃၄] KHRG. *Development by Decree: The Politics of Poverty and Control in Karen State* (KHRG, 2007), 18-31. http://khrg.org/2007/04/development-decree-politics-poverty-and-control-karen-state တွင်ကြည့်ပါ။

[၃၅] THWEE Community Development Network, Karen Environmental and Social Action Network, and KHRG, *Beautiful Words, Ugly Actions: The Asian Highway in Karen State* (KHRG, 2016), available at: http://khrg.org/2016/08/press-release-beautiful-words-ugly-actionsthe-asian-highway-karen-state-burma. See also KHRG, *Losing Ground: Land Conflicts and Collective Action in Eastern Myanmar* (KHRG, 2012), available at: http://khrg.org/sites/default/files/losinggroundkhrg-march2013-fulltext.pdf; KHRG, *"With Only Our Voices, What Can We Do?": Land Confiscation and Local Response in Southeast Myanmar* (KHRG, 2015), available at: http://khrg.org/sites/default/files/full_with_only_our_voices._-_english.pdf. တို့ကိုလည်း ကြည့်ပါ။

ကုန်သည်များအား အပြိုင်အဆိုင် အခွန်ကောက်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။ မှတ်မှတ်ရရအနေဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် အာရှလမ်းမကြီး ပေါ်တွင် KKO/DKBA မှ အဖွဲ့ခွဲတစ်ဖွဲ့နှင့် မြဝတီနှင့် ကော့ကရိတ်တို့ တွင် အခြေစိုက်သော နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့များအကြား တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

<u>တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍ</u> - အစိုးရသည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်ခွဲမြို့အားလုံးတွင် ရဲစခန်းများ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် KNU ကလည်း ၎င်း၏ ရဲတပ်ဖွဲ့ KNPF ကို ဆက်လက်တိုးချဲ့နေခဲ့သည်။ စနစ်နှစ်ခုစလုံးသည် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ခေါင်းဆောင်များမှ သတင်းပို့လာသော ရာဇဝတ်မှုအကြီးများနှင့် ထိုအဆင့်တွင်ဖြေရှင်းခြင်း မပြုနိုင်သော အငြင်းပွားမှုများကို ကိုင်တွယ်သည့်ပုံစံဖြင့် အလုပ်လုပ်သည်။ စနစ်တကျ ကောက်ယူထားသော စစ်တမ်းများ မပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း စကားပြောခဲ့သော CBO အဖွဲ့ဝင်များ၏အဆိုအရ ရပ်ရွာလူထုများသည် ၎င်းတို့၏ အမှုများကို အစိုးရထက် EAO သို့မဟုတ် BGF များထံသို့ သွားရောက်တိုင်ကြားလေ့ရှိကြသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကရင်ကျေးလက်ဒေသများတွင်ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုနှင့် အငြင်းပွားမှုများသည် မည်သည့်နေရာကိုမျှ သတင်းပို့ တိုင်ကြားခြင်းမရှိဘဲ ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများက ထုံးတမ်းဓလေ့များကို အသုံးပြုကာ ဒေသအဆင့်တွင်သာ ဖြေရှင်းလိုက်ကြသည်ကများသည်။[၃၆]

<u>လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီများ</u> - အပစ်အခတ်ရပ်ဒေသများတွင် နိုင်ငံတကာမှ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှုအကူအညီများ တိုးတက်များပြားလာသည် နှင့်အမျှ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်မည့်သူမရှိပေ။ INGO အများစုသည် အစိုးရနှင့် နားလည်မှုစာချွန်လွှာများ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းဖြင့်စတင်ကြပြီးနောက်ပိုင်းအချို့နယ်မြေများကို ဝင်ရောက်ရန် လိုအပ်မှသာ KNU ကို ချဉ်းကပ်ကြသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ နယ်စပ်ဘက်မှ အထောက်အပံ့များပေးနေသော INGO များသည် CBOs များ KNU လူမှုရေးဌာနများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်လေ့ရှိပြီး KNU က အကောင်အထည်ဖော်မှုအပိုင်းကို တာဝန်ယူလေ့ရှိသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် KNU သည် ၎င်း၏ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာမူဝါဒကိုပြုပြင်ခဲ့ပြီးအာဏာပိုင်များကိုစီမံကိန်းအားလုံးအတွက် "ခွင့်ပြုချက်များချပေးခြင်း၊ ဖျက်သိမ်းခြင်းများ၊ ခွင့်ပြုမိန့်ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ အချိန်တိုးမြှင့်ပေးခြင်း" လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများ ချပေးခဲ့သည်။ KNU စီမံကိန်းများအားလုံး တန်ဖိုး၏ ၁၀%ကို KNU သို့ ပေးအပ်ရမည်ဟု ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကြေညာခဲ့သည်။ ထိုမူဝါဒကို ရေးဆွဲခဲ့သည့် KNU မှ တာဝန်ရှိသူများ၏ အဆိုအရ စီမံကိန်းတန်ဖိုး၏ ၁၀%ကို KNU ဌာနများ သို့မဟုတ် စိစစ်ပြီးသော အကောင်အထည်ဖော်မှု မိတ်ဘက်များအားပေးရန် ရည်ရွယ်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုအချင်းအရာသည် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီများအပေါ် တိုက်ရိုက်အခွန်ကောက်ခံခြင်းဟု ကျယ်ပြန့်စွာထင်မြင်ကြသဖြင့် နိုင်ငံတကာအလှူရှင် အသိုင်းအဝိုင်း၏ ဆန့်ကျင်မှုကိုလည်း ခံခဲ့ရသည်။ လက်တွေ့တွင် KNU သည် အထောက်အပံ့စီးဆင်းမှုများကို ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲမည့် တသမတ်တည်းရှိသော စနစ်တစ်ခုကို အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်မဖော်နိုင်ခဲ့ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တစ်ခါတစ်ရံတွင် အစိုးရနှင့် INGO များသည် အစီအစဉ်တစ်ခုအား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လေ့ရှိပြီး နောက်ပိုင်းကျမှသာ KNU နှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံသဖြင့် အကျိုးခံစားနေသူများကို မထိခိုက်စေဘဲ အချို့အစီအစဉ်များကို ရပ်တန့်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။

[၃၆] KNU ထိန်းချုပ်ရာဒေသများအတွင်းရှိ ဥပဒေစနစ်များအကြောင်း အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက Brian McCartan and Kim Jolliffe, *Ethnic Armed Actors and Justice Provision in Myanmar* (The Asia Foundation, 2016), available at: http://asiafoundation.org/publication/ethnic-armed-actors-justice-provision-myanmar/ ကိုကြည့်ပါ။

ရှစ် - အပြောင်းအလဲကို တုံ့ပြန်ခြင်း

ရာထူးအဆင့်အသီးသီးတွင် တာဝန်ယူထားသော KNU အကြီးအကဲများသည် မြိမ်းခြောက်မှုနှင့် အခွင့်အလမ်းအသစ်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အပြောင်းအလဲများအား မည်သို့စီမံခန့်ခွဲမည်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အခက်အခဲများတွေ့ခဲ့ရသည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရမည် ဟူသောအချက်နှင့်၊ နိုင်ငံရေး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုကို လုပ်ဆောင်ရမည်ဟူသော အချက်တို့အား ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအဖြစ်လုပ်ဆောင်ရန် KNU အဖွဲ့အစည်းအတွင်း သဘောတူညီလက်ခံထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သို့သော်လည်း အစဉ်အလာအရ KNU ထိန်းချုပ်ခဲ့သောနေရာအချို့တွင် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် အဓိကအရပ်သားအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ခြင်း မရှိတော့သည့်အတွက် အစိုးရ၏ မဟာဗျူဟာမြောက်အာဏာချဲ့ထွင်လာမှု အန္တရာယ်ကိုလည်း အစည်းအရုံးအတွင်းကြောင့်ကျနေရသည်။ နေရာအများစုတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှုစွမ်းဆောင်နိုင်ရည်တွင် KNU ထက် ပိုမိုသာလွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကိုလည်း တွေ့မြင်နေရသည်။

KNU အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ကြောင့်ကျမှုများ - အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော နေရာများသို့ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေး လျင်မြန်စွာ ဝင်ရောက်လာခြင်းသည် KNU အတွင်း မရေရာသောအခြေအနေများကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ထားရှိသော ယုံကြည်မှုကိုလည်း ထိခိုက်စေခဲ့သည်။ KNLA တပ်မှူးများသည် အစိုးရမှ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အသုံးချကာ အုပ်ချုပ်ရေးချဲ့ထွင်မှုများ ဗျူဟာကျကျ လုပ်ဆောင်နေခြင်းကို အထူးသတိထားကြသည်။ စာရေးသူနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် KNLA တပ်မဟာ ခုနစ်ခုအနက်မှ ခြောက်ခုကို ဦးစီးသည့် တပ်ရင်းမှူးများက အစိုးရမှ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာကိရိယာများ တိုးချဲ့လာခြင်းသည် ၎င်းတို့ လတ်တလော တွေ့ကြုံနေရသည့် အကြီးမားဆုံးသော လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ မြိမ်းခြောက်မှုတစ်ရပ်အဖြစ်ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် KNU ခေါင်းဆောင်များက ၎င်းတို့ ထိန်းချုပ်ရာ နေရာများရှိ အစိုးရ၏ လူမှုဝန်ဆောင်မှုများအတွက် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက ထောက်ပံ့ပေးနေခြင်းသည် လူထုမှ အစိုးရဘက်သို့ အလေးသာစေသည့်အပြင် KNU ၏ညှိနှိုင်းတောင်းဆိုနိုင်မှုကို အားနည်းစေသည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတွက် နယ်မြေအတွင်း တင်းမာမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေခဲ့သည်။ လက်တွေ့တွင် ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးကဲ့သို့သော ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် အစိုးရ၏ ကိုယ်ပိုင်ဘတ်ဂျက် တိုးမြှင့်လာခြင်းက နိုင်ငံတကာအထောက်အပံ့များထက်ပိုမို၍ ၎င်း၏အုပ်ချုပ်မှုတိုးချဲ့ခြင်းအတွက် အကျိုးအမြတ် ဖြစ်စေခဲ့သည်။[၃၇] မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ မကြာသေးမီနှစ်များ အတွင်းက နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းမှ ထိုကဏ္ဍများအတွက် ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ ပေးခဲ့သည့်အတွက် အစိုးရ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်များကို တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုမှု မြင့်တက်လာစေခဲ့သည်။

KNU အတွင်း မတူညီသောအမြင်များ - KNU နှင့် KNLA ခေါင်းဆောင်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအပေါ်ထားရှိသော သဘောထားများနှင့် အစိုးရ သို့မဟုတ် တပ်မတော်တို့နှင့် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုကြသည် ဟူသော သဘောထားများတွင် ကွဲပြားမှုများရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ခေါင်းဆောင်များသည် တိုးတက်များပြားလာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ အကျိုးကျေးဇူးများကို အများဆုံးရယူနိုင်ရန် ကြိုးစားနေကြပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးအလို့ငှာအစိုးရအတတ်နိုင်ဆုံးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ဆောင်နေကြသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံရေးပြေလည်မှုများ မရရှိခင် မိမိတို့နယ်မြေများနှင့် လူထု၏ ထောက်ခံအားပေးမှု ဆုံးရှုံးမည့်အရေးကို စိုးရိမ်နေကြသလို သဘာဝအမွေအနှစ်များနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများအပေါ် လူမှုရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိလာမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်လျက်ရှိသည်။ ခေါင်းဆောင်အများစုမှ ဆုံးဖြတ်ချက်များချရာတွင် ၁) ဒေသခံများအတွက် မည်သည့်ကအကောင်းဆုံးဖြစ်မည်နည်း ၂) KNU ၏ လတ်တလောနှင့် ရေရှည် လှုပ်ရှားမှုများအတွက် မည်သည်ကအကောင်းဆုံးဖြစ်မည်နည်း ၃) အမြတ်အစွန်းရှာဖွေခြင်း၊ တစ်ဦးချင်း၏ အာဏာ သို့မဟုတ် တစ်ဦးချင်းလုံခြုံရေး စသည့် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သော အကျိုးအမြတ်များအတွက် မည်သည် အကောင်းဆုံးဖြစ်မည်နည်းစသည့် အချက်သုံးချက်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလေ့ရှိသည်။ ထိုအဓိကအချက်များအနက်မှ တစ်ခုချင်းစီကို မည်သည့်ဦးစားပေးထားသည် မည်သို့စဉ်းစားလုပ်ကိုင်သည် စသည့် ကိစ္စများသည်လည်း ခေါင်းဆောင်အလိုက်ကွဲပြားသည်။ ဗဟိုအဆင့်တွင် (အထူးသဖြင့်) ဥက္ကဋ္ဌ ဖဒိုမူတူးစေးဖိုး နှင့် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဖဒိုစောကွယ်ထူးဝင်းတို့သည် အစိုးရနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး မြန်မာ့ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်မှုထောက်ပံ့ရေးကနဦးဆောင်ရွက်ချက် (Myanmar Peacebuilding Support Initiative) နှင့် နီပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းအစီအစဉ်များ မှထောက်ပံ့သော KNU နှင့် အစိုးရကြားငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများတွင်လည်း ဦးဆောင်ပါဝင်လျက်ရှိသည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဖဒိုနော်စီဖိုးရာစိန် အပါအဝင် အခြားသော ဗဟိုကော်မတီဝင်များသည် KNU ၏ "နိုင်ငံရေးသည် ပထမ" ဟူသော ခံယူချက်ကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရန် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး၊ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန် အလေးထားဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ KNU ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင် ထိုကဲ့သို့ အမြင်ကွဲပြားမှုများ ရှိသော်လည်း ၎င်းတို့အကြားကျယ်ပြန့်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိနေဆဲဖြစ်သည့်အတွက် ဂိုဏ်းဂဏကွဲမှု အတိုင်းအတာကို ပုံကြီးမချဲ့သင့်ပေ။

အမာခံဒေသများ - KNU အမာခံဒေသများရှိ ခေါင်းဆောင်များသည် ၎င်းတို့ထိန်းချုပ်ရာ နေရာများတွင် အစိုးရဝင်ရောက်လှုပ်ရှားလာနိုင်မည့် အန္တရာယ်များကို အလွန်ပင်သတိထားကြသည်။ ထိုနေရာဒေသများသည် ဗဟိုအစိုးရထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်မရှိသေးပါ (သို့မဟုတ်)

[၃၇] Jollife and Spears-Meers, Strength in Diversity; Davis and Jolliffe, *Achieving Health Equity* တို့ကိုကြည့်ပါ။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်သောလွှတ်တော်တွင်ပင် ကိုယ်စားလှယ် ထားရှိခြင်း မရှိသေးဘဲ မြန်မာနိုင်ငံထက်စာလျှင် အိမ်နီးချင်းထိုင်းနိုင်ငံနှင့် စီးပွားရေးအရ ပိုမိုဆက်ဆံ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ မူတရောနှင့် တော်ဦးခရိုင်အစိတ်အပိုင်းများရှိ ခေါင်းဆောင်များသည် အစိုးရ၏ တိုးဝင်လှုပ်ရှားမှုများကို အတိုက်အခံလုပ်လျက်ရှိကြသည်။ အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းထက် နိုင်ငံတကာအကူအညီပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအား ၎င်းတို့ထံ တိုက်ရိုက်အကူအညီပေးရန် တောင်းဆိုခြင်းနှင့် အစိုးရဌာနများဝင်ရောက်လိုခြင်းကို ငြင်းဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ မူတရောခရိုင် အတွင်းရေးမှူးက "ကျွန်တော်တို့က အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုတွေပျက်သွားရင်ဖြစ်လာနိုင်တဲ့အနေအထားတွေအတွက်ပြင်ဆင်ဖို့ အလေးထားလုပ်နေတယ်။ ... အစိုးရကို မှီခိုဖို့အတွက် ကိစ္စတွေကို မပြောင်းလဲချင်ဘူး" ဟုပြောသည်။ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးသည် သစ်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် အကြီးစားရွှေတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုတွင် တက်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ထိုကိစ္စများအတွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ၎င်းတို့နယ်မြေများသို့ လာရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုလိုခြင်း မရှိပေ။

အာဏာပိုင်အမျိုးမျိုးရောထွေးနေသည့်ဒေသများ - ဝေးလံခေါင်သီသောနေရာမဟုတ်သည့် ဒေသများရှိ KNU ခေါင်းဆောင်များသည် ပေါင်းစည်းမှုသဘောတရားနှင့် ပိုမိုကျွမ်းဝင်ကြပြီး ဆန့်ကျင်မှုနည်းပါးသည်။ ထိုဒေသများသည် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အလယ်ကာလများကတည်းက တပ်မတော်နှင့် ၎င်း၏မဟာမိတ်များလက်အောက်တွင် ကျရောက်လျက် ရှိပြီး၊ ဒေသခံများနှင့် KNU ၏ ဆက်ဆံရေးအပေါ် ထိခိုက်မှုများရှိလာခဲ့သည်။ ထိုခရိုင်များသည် ဒေသကောင်းကျိုးအတွက် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် အထောက်အကူများရယူခြင်းနှင့် ဝေးကွာခဲ့ပြီး၊ ထိုဒေသခံများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးနှင့်သာ ပေါင်းစည်းဆက်ဆံမှုများခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဒေသများရှိ KNU ခေါင်းဆောင်များသည် ၎င်းတို့၏ယခင်ရန်ဘက် ဖြစ်ခဲ့သူများနှင့် ဆက်ဆံရေးပြန်လည်တည်ဆောက်ရန်နှင့် ၎င်းတို့ဒေသများတွင် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဖွံ့ဖြိုးမှုများမှ ကောင်းကျိုးခံစားရရေးကို ပို၍မျှော်လင့်ကြသော်လည်း အယုံအကြည်ကင်းမဲ့မှုအချို့ ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်သည်။

"ကြားကာလအစီအမံ"များနှင့် အဆင့်မြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအတွက် တွန်းအားပေးခြင်း - ခြုံငုံကြည့်လျှင် KNU နှင့် KNLA အရာရှိအများစုသည် အစိုးရ၏ လွှမ်းမိုးမှုများကို လျင်လျင်မြန်မြန်ခွင့်ပြုရန် စိုးရိမ်နေကြသဖြင့် အစွန်းနှစ်ဖက်သို့မရောက်သော ချဉ်းကပ်မှုမျိုး ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှရရှိလာသည့် ကောင်းကျိုးများနှင့် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရေးကိုလည်း အသိအမှတ်ပြု လက်ခံထားကြသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစတင်ကာ KNU သည် အစိုးရနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဒေသတွင်းကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်မှုရရှိရေးနှစ်ခုကြားတွင် ကောင်းမွန်စွာထိန်းညှိထားနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ KNU နှင့် အခြားတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များသည် ၎င်းတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍများကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် နိုင်ငံရေးပြေလည်မှု မရရှိခင် ကာလအတွင်း ၎င်းတို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးအခန်းကဏ္ဍများကို အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် အချို့ ရရှိရန်စသည့် ကိစ္စရပ်များ ပါဝင်မည့် "ကြားကာလအစီအမံများ" ကို NCA တွင် ထည့်သွင်းရန် ထပ်ခါတလဲလဲ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ အပြီးသတ် NCA သဘောတူညီချက်ပါစာသားတွင်ဖော်ပြထားသောကဏ္ဍများရှိ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍအား အသိအမှတ်ပြုရေးကို တိကျစွာဖော်ပြထားခြင်း မရှိဘဲ ထိုကဏ္ဍများတွင် ၎င်းတို့အနေဖြင့် အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်ဟုသာ အလေးထားဖော်ပြထားသည်။ ထိုဖော်ပြချက်သည် ၎င်းတို့၏ လက်ရှိအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များအပေါ် အစိုးရ၏ တိုက်ရိုက်ဖိနှိပ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးနိုင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ အခွင့်အာဏာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မဖော်ပြထားပေ။

ကိုး။ ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကောက်ချက်ချမှုများ

ဤအစီရင်ခံတွင် တင်ပြထားသည့် တွေ့ရှိချက်များအရ KNU သည် ကျေးလက်ရှိလူရာထောင်ပေါင်းများစွာအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးတစ်ရပ်အနေဖြင့် ဆက်လက်တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရပ်သားတစ်ပိုင်းနိုင်ငံရေး အစီအစဉ်သည် ထိုကျေးလက်ဒေသများတွင် ထိရောက်သော အုပ်ချုပ်မှုတစ်ရပ်ထူထောင်ရန် ယခင် အစိုးရများထက် ပိုမိုထိရောက်ဟန်ရှိနေပြီး KNU ၏ အရပ်သားအာဏာပိုင်အဖြစ် ကျယ်ပြန့်စွာ အသိအမှတ်ပြုခံထားရမှုကို စိန်ခေါ်နေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ KNU သည် ကျေးလက်ဒေသအတော်များများတွင် စူးနစ်တည်ရှိနေသည့်အတွက် အောင်မြင်သောပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလုပ်ရာတွင် KNU သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးတို့အတွက် တရားဝင်တာဝန်ယူနိုင်မည့် အစည်းအရုံး၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်မှ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို လိုအပ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာလျှင် လွတ်လပ်ရေးရပြီး အချိန်ကတည်းက ရှိရင်းစွဲ လူမှုဖွဲ့စည်းပုံများအပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေါ်ပေါက်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး KNU မှ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ၎င်းတို့အတွက် ရှင်းလင်းသောအနာဂတ်ရှိကြောင်း ပြသနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထိုစီမံဆောင်ရွက်မှုများကို KNUအား နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ရပ်အနေဖြင့် တည်ထောင်ကာ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သည်အထိ ပြုလုပ်လျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်ဆိုသည်မှာ မေးခွန်းထုတ်ရန်ပင် မလိုပေ။ KNU အဖို့ ထိုအနေအထားတစ်ရပ်အထိ ဖြစ်လာရန်ဆိုလျှင် ဖက်ဒရယ်နှင့် ဒီမိုကရက်တစ်ပိုမိုဆန်သော အစိုးရတစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်သည့် သိသာသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမျိုးရှိရန် လိုပေလိမ့်မည်။ သို့သော် လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ဒေသမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော ခေါင်းဆောင်များအတွက် အခွင့်အာဏာကို အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ပေးထားသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းလုပ်ငန်းစဉ်သည် လုံခြုံရေးကဏ္ဍကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရာ၌ စိန်ခေါ်မှုများ ကြုံတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုများ ပိုမိုအားကောင်းလာသည်နှင့်အမျှ KNU ၏ လက်ရှိ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များကို သင့်လျော်သော အခွင့်အာဏာပေးထားသည့် တပ်ဖွဲ့များအဖြစ်သို့ မည်သို့ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသင့်ကြောင်း ထပ်မံဆွေးနွေးရမည်မှာ မလွဲမသွေပင်ဖြစ်သည်။ လုံခြုံရေးကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ လက်နက်နှင့် တပ်များရုပ်သိမ်းရေး၊ ပြန်လည် ပေါင်းစည်းရေးတို့တွင် ပြေလည်မှုများမရရှိပါက ပဋိပက္ခများ ပြန်လည်စတင်နိုင်မည့် အလားအလာသည် အမြဲတမ်းရှိနေမည် ဖြစ်သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရာတွင် အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ KNU ထိန်းချုပ်ထားသည့် မြောက်ပိုင်းခရိုင်များ အတွက် သင့်လျော်သော အုပ်ချုပ်မှုအစီအမံများ လုပ်ဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုဒေသများသည် ရှေးယခင်ကတည်းကပင် ကရင်အမျိုးသားရေး ဇာတ်လမ်းပုံပြင်များ၏ အဓိကအခန်းကဏ္ဍတွင် ရှိနေသော်လည်း အခွင့်ထူးခံ ကရင်အချင်းချင်း အကြား၌ပင်လျှင် အနာဂတ်အတွက် မတူညီသော ရည်မှန်းချက်များကို စွဲကိုင်ထားကြသည်။ အချို့က ထိုနေရာဒေသသည် လျစ်လျူရှုခြင်းခံနေရသည်ဟု ထင်သောကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများနှင့် ပညာရေးလုပ်ငန်းများမှတဆင့် ထိုဒေသများကို "မြှင့်တင်ရန်" တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ အချို့ကတော့ ထိသို့တောင်းဆိုမှုများမလုပ်ဘဲ ယင်းဒေသကို ပြင်ပရောယှက်မှု မရှိသည့် ရိုးရှင်းသော ကရင်လူနေမှုဘဝ၏ အကောင်းဆုံးသော ဥပမာတစ်ခုအဖြစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ချင်ကြသည်။ ကရင်ပြည်နယ်တစ်ခုလုံး အုပ်ချုပ်ရန်အတွက် တစ်ခုတည်းသော အုပ်ချုပ်ပုံ စနစ်တစ်ခုအပေါ်တွင် သဘောတူညီချက်ရရှိရန် ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် ဖာပွန်မြို့နယ်နှင့် အနီးတဝိုက်ဒေသများကို ပိုမိုလွတ်လပ်သော အုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။

အခြားအရာအားလုံးထက်ပို၍ ထိုသို့ရှုပ်ထွေးလျက်ရှိသော မေးခွန်းများသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်လုံးအတွက် လုံလောက်သော ညှိနှိုင်းမှုများ မပြုလုပ်ခင်နှင့် ထိုညှိနှိုင်းမှုများကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် အချိန်ကာလမည်မျှ ကြာမြင့်မည်ဆိုသည်ကို ပြသနေသည်။ KNU ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိသော နေရာဒေသများတွင် ပို၍တည်ငြိမ်သော ယာယီအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီးပွားရေးအစီအစဉ်များပြုလုပ်ထားခြင်းက တင်းမာမှုအလားအလာများလျော့ချခြင်း နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို မြှင့်တင်ခြင်းများအတွက် အရေးကြီးသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များနှင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း၌ အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုများမှလည်း သင်ခန်းစာယူနိုင်သည်။ ၎င်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများသည် နိုင်ငံရေးသဘောတူညီမှုမရရှိခဲ့ပဲ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှစကာ တိုက်ပွဲများပြန်လည်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ "ကြားကာလအစီအမံများ" ချမှတ်ရန် ပြန်လည်အားထုတ်မှုများသည် အခြေအနေကို ပြန်လည်တည်ငြိမ်လာစေမည့် ယာယီအစီအစဉ်တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးနိုင်သည့်အပြင် ညင်သာသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အခြေခံတစ်ရပ်ကိုလည်း ပေးနိုင်သည်။ ထိုသို့သော အစီအမံများသည် အမာခံဒေသများတွင် အဓိက အုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍများကို တိုက်ရိုက်လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးခြင်းနှင့် အာဏာပိုင်အမျိုးမျိုး ရောထွေးလျက်ရှိသော ဒေသများတွင် အထူးတွဲဖက်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အကျိုးသက်ဆိုင်သူအားလုံး (အထူးသဖြင့်) စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို လုပ်ဆောင်နေသူများ အနေဖြင့် KNU အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ ဂိုဏ်းဂဏကွဲလွဲမှုများကို ဆက်လက်သတိမူသင့်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို မောင်းနှင်ရန်ကြိုးစားပါက KNU နှင့်အတူ ဆုံးရှုံးနိုင်ချေများရှိနေသည့်အပြင်၊ အဖွဲ့အစည်းတွင်းရှိ အဖွဲ့ဝင်အချို့ကို ဘေးသို့ဖယ်ထုတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ယုံကြည်မှုကို ပျက်စီးစေနိုင်သည်။

တစ်ဆယ်။ ။ အဓိကမေးခွန်းပုစ္ဆာများနှင့် ဆက်လက်လေ့လာဖတ်ရှုရန်

ဆွေးနွေးရမည့်အမေးပုစ္ဆာများ

၁။ KNU ခရိုင်များအသီးသီးတွေ့ကြုံရသည့် မတူညီသော နောက်ခံသမိုင်း၊ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် နည်းဗျူဟာအခြေအနေများက ၎င်းတို့ခေါင်းဆောင်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် အမြင်များအပေါ် မည်သို့သက်ရောက်မှုရှိသနည်း။

၂။ အစိုးရမှစတင်ဆောင်ရွက်ပေးနေသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် လူမှုဝန်ဆောင်မှုအရင်းအမြစ်များကို ဒေသလူထုများအတွက် အကျိုးရှိအောင်အသုံးချရင်း တစ်ချိန်တည်းတွင် အစိုးရနှင့် KNU အကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်နိုင်ရန် မည်သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်နည်း။

၃။ လုံခြုံစိတ်ချရသော "ကြားကာလအစီအမံများ" ဖော်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသော ဒေသများ၊ အထူးသဖြင့် အာဏာပိုင် အမျိုးမျိုးရောထွေးနေသော ဒေသများတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို မည်သို့ မြှင့်တင်ပေးနိုင်မည်နည်း။

၄။ KNU ၏ အနာဂတ်အခန်းကဏ္ဍမှာ မည်သို့ဖြစ်လာမည်နည်း။ ၎င်း၏အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငြိမ်းချမ်း ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေးများသို့ မည်သို့ ထောက်ကူပေးနိုင်သနည်း။

၅။ အစိုးရအနေဖြင့် KNU နှင့် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုအားကောင်းအောင် ပြုလုပ်ရန်အတွက် အစည်းအရုံး၏ လက်ရှိနိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေးဖွဲ့စည်းပုံများမှာ ပြည်ထောင်စုအတွင်း အနာဂတ်အလားအလာရှိကြောင်းနှင့် ပျောက်ပျက်သွားအောင် ပြုလုပ်မည်မဟုတ်ကြောင်း သို့မဟုတ် "ဗမာဇာတ်သွင်းခြင်း"ကို ပြုလုပ်မည်မဟုတ်ကြောင်းကို မည်သို့ ပြသနိုင်သနည်း။

၆။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် KNU နှင့် KKO/DKBA အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုများကတည်းက မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းရှိ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်မှုများ၏ လက်တွေ့တိုးတက်မှုများမှတဆင့် မည်သည့်သင်ခန်းစာများ ယူနိုင်သနည်း။

၇။ နိုင်ငံတကာအလှူရှင်များအနေဖြင့် KNU ၏ အပြုသဘောဆောင်သော လူမှုအခန်းကဏ္ဍကို မည်သို့ပိုကောင်းအောင် ပြုလုပ်နိုင်မည်နည်း။ အလှူရှင်အဖွဲ့များက ပဋိပက္ခသဘောတရားကို နားလည်သိတတ်စွာ သက်ဆိုင်သူအားလုံးအကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရာတွင် အထောက်အကူများပေးပြီး ကြာရှည်တည်မြဲမည့် ငြိမ်းချမ်းရေးအကူးအပြောင်းအတွက် မည်ကဲ့သို့ ကူညီနိုင်မည်နည်း။

ဆက်လက်လေ့လာဖတ်ရှုရန်

Callahan, Mary. 2007. *Political Authority in Burma's Ethnic Minority States: Devolution, Occupation and Coexistence.* Washington DC: East West Center.

Cheesman, Nick. 2002. "Seeing 'Karen' in the Union of Myanmar," *Journal of Asian Ethnicity* 3 (2): 199-220.

Davis, Quinn. 2016. *Karen Unity Building Initiatives: Towards Sustainable Peace in Myanmar.* A CPCS Learning Paper. Centre for Peace and Conflict Studies (CPCS). Available at: http://www.centrepeaceconflict-studies.org/wp-content/uploads/Karen-Unity-3rd-draft-layout-Jan.6-1.pdf.

Davis, Bill, and Kim Jolliffe. 2016. *Achieving Health Equity in Contested Areas of Southeast Myanmar.* The Asia Foundation. Available at: http://asiafoundation.org/publication/achieving-health-equity-contested-areas-southeast-myanmar/.

Jolliffe, Kim. 2013. "People's War, People's Peace: Fostering a 'social contract' for Myanmar's Karen civilwar." Adapted from a master's thesis, King's College, London. Available at: http://research.kim/works/peoples-war-peoples-peace-fostering-a-social-contract-for-myanmars-karen-civil-war.

Jolliffe, Pia. 2016. *Learning, Migration and Intergenerational Relations: The Karen and the Gift of Education.* Basingstoke: Palgrave Macmillan UK.

Keenan, Paul. 2013. *Changing the Guard: The Karen National Union, the 15th Congress, and the Future.* Analysis Paper No. 6. Burma Centre for Ethnic Studies. Available at: http://www.burmalibrary.org/docs14/BCES-AP-6-red.pdf.

South, Ashley. 2007. "Karen Nationalist Communities: The 'Problem' of Diversity." *Journal of Contemporary Southeast Asia* 29 (1): 55-76.

South, Ashley. 2011. *Burma's Longest War – Anatomy of the Karen Conflict.* Amsterdam: Transnational Institute. Available at: https://www.tni.org/en/briefing/burmas-longest-war-anatomy-karen-conflict.

THWEE Community Development Network, Karen Environmental and Social Action Network, and Karen Human Rights Group. 2016. *Beautiful Words, Ugly Actions: The Asian Highway in Karen State.* Karen Human Rights Group. Available at: http://khrg.org/2016/08/press-release-beautiful-words-ugly-actionsthe-asian-highway-karen-state-burma.

Thawnghmung, Ardeth Maung. 2007. *The Karen Revolution in Burma: Diverse Voices, Uncertain Ends.* Washington: East West Center.

Thawnghmung, Ardeth Maung. 2012. T*he "Other" Karen in Myanmar: Ethnic Minorities and the Struggle without Arms.* New York: Lexington Books.

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး၏ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်များ

The Asia Foundation

Improving Lives, Expanding Opportunities

No.17, Thu Khi Tar Street
Pyi Thar Yar Residence Lane 1
15 Ward, Bauk Htaw, Yankin Township
Yangon, Myanmar